

Ο π. Συμεών
στην
Αμφισσα
Φωκίδος
Σελίδα 6

Θ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ακρωτηρίου 55 - ΤΗΛ. 2610 341.515 - 2610 222.392
ΕΤΟΣ 6ο - ΣΑΒΒΑΤΟ 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2013 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 309

Οι δοδολο-
φόννοι του
Χριστού
Σελίδα 7

Ο διδάσκαλος της αγάπης

Όσιος Μάξιμος ο Ομολογητής (580-662) ΣΕΛΙΔΑ 9

Ο Δ' Κατανυκτικός
στον Ι.Ν.
Παντοκράτορος
ΣΕΛΙΔΑ 13 - 14

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Του Παναγιώτου Σ. Μαρτίνη, Δρ. Θ.
ΣΕΛΙΔΑ 4

ΟΣΙΑ ΜΑΡΙΑ Η ΑΙΓΥΠΤΙΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΟΥΡΚΟ, ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ

Άρθρο του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΣΕΛΙΔΑ 3

ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ 21 - 4 - 2013

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ
ΠΑΤΡΩΝ

ώρα ενάρξεως : 6 μ.μ.

Θα χοροστατήσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης
Πατρών κ. κ. Χ ρ υ σ ο σ τ ο μ ο ς

Η Ιερά Μητρόπολη Πατρών τίμησε τον Άγιο Γρηγόριο Ε΄

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΕΛΙΔΑ 11

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

11-12-13 Μαΐου 2013

Τα Ιερά Λείψανα
των Αγίων Νεομαρτύρων

Δημητρίου και Παύλου

Πολιούχων Τριπόλεως στην Πάτρα

Ιερός Ναός **Αγίου Διονυσίου**
όπου υπάρχει η εικόνα τους

Υποδοχή Σάββατο 11 Μαΐου

Πλατεία Νόρμαν
ώρα 6:30 μ.μ.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
Ι.Ν. ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΑΛΕΞΙΩΤΙΣΣΗΣ
28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2013
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ
ΤΙΜΗ ΣΤΟΝ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΑ
ΙΕΡΕΑ ΓΕΩΡΓΙΟ

**ΕΣΦΑΓΙΑΣΘΗ ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ
ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ 1821**

- * Θεία Λειτουργία υπό του Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου,
ό οποίος θα όμιλήση έπικαίρως
- * Έπιμνημόσυνη Δέηση στό μνημείο του
Γερέως Γεωργίου, κατάθεση στεφάνων

Σε γενική συνέλευση η ολομέλεια του καφενέ. Η συζήτηση τι άλλο- τα οικονομικά μας. Παλιά όταν συναντιόντουσαν συνταξιούχοι η μόνιμη κουβέντα ήταν η υγεία.

- Ανεβασμένο το ζάχαρο!

- Άστα και μένα η χοληστερίνη. Δε λέει να πέσει.

Σήμερα από όρθρου βαθός μέχρι της νυκτός επελθούσης, συζητάμε για τη σύνταξη.

- Άκουσες ειδήσεις; Θα μας περικόψουν κι άλλο τη σύνταξη;

Αγανακτεί ο Χαρίτων. Και να σκέφτεστε ότι άλλοι φωνάζουν για το ότι τους κουρεύουν τις καταθέσεις που έχουν στις τράπεζες του εξωτερικού, την ώρα που εμείς προσπαθούμε να επιβιώσουμε με σύνταξη των 500 ή 700 ευρώ. Πακτωλώς χρημάτων. Ακούμε για χιλιάδες, εκατομμύρια, δισεκατομμύρια κάποιων. Που βρίσκονται τόσα λεφτά;

Απορεί και εξίσταται ο Αριστογείτων, συνταξιούχος βενζινοπώλης και βοηθός αριστερού ιεροψάλτου (ισοκράτης λαμπαδαρίου γράφει στο μπιλιέτο του) και ανεβάζει τους τόνους σε ήχο πλάγιο του Β!

Μου θυμίζουν την εποχή της κατοχής που οι συναλλαγές γίνονταν με εκατομμύρια.

Κάπως έτσι η συζήτηση εμνήσθη ημερών αρχαίων. Και η κουβέντα γύρισε στις Γερμανικές επανορθώσεις για τις οποίες γίνεται λόγος τελευταία.

Σχολιαρόπουλα του Δημοτικού τότε εμείς. Ακούγαμε για εκατομμύρια και δεν ξέραμε τι μας γίνεται. Για μια οκά μπομποτά ή ψωμί από κριθάρι –ενίοτε και από βρώμη- χρειαζόσουν 3 εκατομμύρια ή και περισσότερο. Πιο ακριβό το λάδι. Για ένα μπουκαλάκι πλήρυνες μια τσάντα λεφτά. Ο κόσμος ξεπούλαγε κοσμήματα, έπιπλα, ρούχα ότι είχε και δεν είχε για μια χούφτα φακές ή ρύζι προκειμένου να επιβιώσει. Τα λεφτά κυκλοφορούσαν σε σακούλες. Πληθωρισμός λέγανε.

- Τί ήταν ο πληθωρισμός; Τί είχε συμβεί; Τα μάθαμε όταν τελείωσε ο πόλεμος και η Γερμανία ηττημένη κλήθηκε να πληρώσει πολεμικές επανορθώσεις. Να αποζημιώσει τους νικητές.

- Τις πλήρωσε; Όχι βέβαια.

- Το ιστορικό αξίζει να το θυμηθούμε είπε ο Αριστογείτων που τα οικονομικά είναι το φόρτε του.

Το 1942 τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής άρπαξαν - λήστεψαν είναι η σωστή έκφραση - το θησαυροφυλάκιο της τραπεζής της Ελλάδος όπου υπήρχε το απόθεμα χρυσού – αντίκρισμα του νομίσματος

που κυκλοφορούσε 13,5 εκατομμύρια χρυσές λίρες Αγγλίας και πίνακες αυθεντικούς μεγάλων ζωγράφων όπως Πικάσσο, Ματίς, Μονέ, Βαν Γκογκ από τους δικούς μας Λύτρα, Γύζη, Παρθένη και άλλους τεραστίας αξίας. Βέβαια για να χρυσώσουν το χάπι υπέγραψαν ένα χαρτί που έλεγε ότι τα δανείστηκαν και θα τα επέστρεφαν όταν τελείωνε ο πόλεμος και υπεγράφετο η ειρήνη. Η τότε ελληνική κατοχική κυβέρνηση άρχισε να εκδίδει χαρτονόμισμα - χωρίς αντίκρισμα χρυσού - με το οποίο μάλιστα μισθοδοτούσαμε εμείς τα στρατεύματα κατοχής και όλες τις ανάγκες του Γερμανικού στρατού στην Ελλάδα. Έτσι φτάσαμε να αγοράζουμε στη μαύρη αγορά μια στάλα τυρί 2 ή 3 εκατομμύρια -Χαρτονόμισμα δηλαδή εικονικό χωρίς καμία αξία.

Φυσικά οι Γερμανοί θεωρούσαν τον εαυτό τους βέβαιο νικητή. Το χαρτί αυτό υπάρχει και πιστοποιεί το χρέος της Γερμανίας το οποίο σύμφωνα με τους υπολογισμούς των ίδιων των Γερμανών οικονομολόγων έχει φτάσει ήδη τα 60 δις ευρώ, σημερινά λεφτά. Αν σε αυτά υπολογισθούν –συνέχισε ο φίλος - και οι πολεμικές επανορθώσεις για τις καταστροφές σε υποδομές - δρόμοι, γέφυρες πόλεις ολόκληρες καμένες, - καταστραμμένες - το χρέος υπολογίζεται σε 160 περίπου δις (Γερμανικό περιοδικό Σπήγκελ)

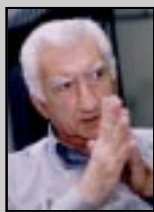
Και γιατί δεν τα πληρώσανε; Διότι το 1952 προκειμένου να πάρουμε τη δόση από το Αμερικανικό σχέδιο Μάρσαλ μας ζητήθηκε από την τότε κυβέρνηση Τρούμαν (η οποία ήθελε να ξανακάνει τη Γερμανία μεγάλη ως ανάχωμα για τις επεκτατικές ορέξεις της Σοβιετικής Ενώσεως (είχαν ήδη την Πολωνία, Τσεχοσλοβακία, Ρουμανία, Βαλκάνια και Ανατολική Γερμανία) να βάλουμε στο ψυγείο τις απαιτήσεις μας για ευθετότερο χρόνο.

Και πράγματι υποκύψαμε και βγάλαμε στον καταψύκτη των απαιτήσεων μας το χρέος της Γερμανίας. Η ειρήνη η οποία υπεγράφη τυπικά το 1990 - ύστερα από

45 χρόνια - υπήρξε μια τυπική πράξη μεταξύ των Μεγάλων Δυνάμεων του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και της ηττηθείσας Γερμανίας η οποία δεν αφορά και δεν απαλείφει το Γερμανικό χρέος - αναγκαστικό δάνειο - που πήρε από μας ο κατοχικός στρατός.

- Θα μας τα δώσουν;

- Και εκεί πάνω ήταν που ο Αριστογείτων ξερόβηξε, διότι ως γνωστόν απορία ψάλτου... βηξ!!!

"ΚΑΘ' ΟΔΟΝ"

Του Σταύρου Ιντζεγιάννη

ΑΠΟΡΙΑ ΨΑΛΤΟΥ...ΒΗΞ!

Ο αρθρογράφος και συγγραφέας κ. Σταύρος Ιντζεγιάννης παρουσιάζει κάθε Δευτέρα, περίπου στις 9.30 το βράδι, στον

Ο κ. Στ. Ιντζεγιάννης στο "ΛΥΧΝΟ"

τηλεοπτικό Σταθμό της τοπική μας Εκκλησίας "ΛΥΧΝΟΣ" την εκπομπή "ΤΕΡΙ-ΡΕΜ".

Καταργεί και επισήμως η Αρχιεπισκοπή Αθηνών το επίδομα Πάσχα, Χριστουγέννων και αδείας στο προσωπικό των Ναών!

Με εγκύκλιο σημείωμα που απεστάλη στις 18 Απριλίου από την Αρχιεπισκοπή Αθηνών καταργείται και επισήμως η καταβολή του επιδόματος αδείας, για το Πάσχα και τα Χριστούγεννα.

Στο εγκύκλιο σημείωμα αναφέρεται η απόφαση του Μητροπολιτικού Συμβουλίου που ακολουθεί τις επιταγές του Νόμου 4093/2012 και καταργεί το επίδομα αδείας, Πάσχα και Χριστουγέννων στους εργαζομένους κάθε Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ως εκ

τούτου και στο προσωπικό των Ναών και των Μονών.

Στην περίπτωση αυθαίρετης καταβολής του επιδόματος, αναφέρει το εγκύκλιο σημείωμα, τότε καταλογίζεται σε βάρος του προέδρου του εκκλησιαστικού συμβουλίου ή του ηγουμένου της Μονής, ενώ τονίζεται πως αν τα οικονομικά του νομικού προσώπου το επιτρέπουν, τότε τα καταργούμενα επιδόματα μπορούν να ενσωματωθούν στους μισθούς των εργαζομένων. Το ανάλογο αναμένεται να εφαρμοστεί και στις υπόλοιπες Μητροπόλεις.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΜΑΝΩΛΗ ΧΑΤΖΗΜΑΡΚΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

«Προσδοκώ Ανάστασιν...»

Η Σχολή Βυζαντινής και Παραδοσιακής Μουσικής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών διοργανώνει επίκαιρη Συναυλία Βυζαντινής Μουσικής, αφιερωμένη στον αείμνηστο Μεγάλο Δάσκαλο και Πρωτοψάλτη Μανώλη Χατζημάρκο και στον Μεγάλο Χρόνη Αηδονίδη.

Στην Συναυλία θα ακουστούν Βυζαντινοί Εκκλησιαστικοί Ύμνοι της Αγίας και Μεγάλης Εβδομάδος, πλαισιωμένοι από την ορχήστρα των Μαϊστόρων της Σχολής, η οποία θα «ντύσει» μουσικά τους ερμηνευ-

τές των ιερών κειμένων.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα του «Ιδρύματος Μιχάλης Κακογιάννης» επί της οδού Πειραιώς 206, στον Ταύρο, την ερχόμενη **Τετάρτη, 24 Απριλίου 2013** και ώρα 19:00, με τίτλο: **«ΠΡΟΣΔΟΚΩ ΑΝΑΣΤΑΣΙΝ».**

Θα αποδοθούν ύμνοι της Αγίας και Μεγάλης Εβδομάδος, σε μουσική σύνθεση **Μανώλη Χατζημάρκου**. Θα συνοδεύσει η Ορχήστρα «ΚΑΝΩΝ» της Σχολής Βυζαντινής και Παραδοσιακής Μουσικής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών υπό την διεύθυνση του **Γεωργίου Δεμελή**. Τον Χορό των Ιεροψαλτών της Αρχιεπισκοπής θα διευθύνει ο **Ηλίας Ρεδιάδης - Τούμπας**. Σολίστες οι: **Χρόνης Αηδονίδης, Σοφία Μάνου, Αρχιμανδρίτης π. Ειρηνάιος Νάκος** και ο **Γεώργιος Δεμελής**.

Αφηγήτρια η ηθοποιός **Κατερίνα Λέχου**. Την σκηνοθεσία έχει ο **Βασίλειος Αναστασίου**. Την Διεύθυνση της Παραγωγής η Μικρή Όπερα του Κόσμου – Art-On. Η Εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος **κ. Ιερωνύμου**.

Στην εκδήλωση η οποία είναι αφιερωμένη στον Μακαριστό Δάσκαλο της του Δαμασκηνού Τέχνης **Μανώλη Χατζημάρκο** θα τιμηθεί και ο **Χρόνης Αηδονίδης** για την πολυετή προσφορά του στο Δημοτικό μας Τραγούδι.

Τα έσοδα της συναυλίας θα διατεθούν υπέρ των απόρων φοιτητών της Σχολής. Εισιτήρια διατίθενται στα ταμεία του Ιδρύματος (Πειραιώς 206, Ταύρος) καθημερινά 11:00 - 14:00 και μία ώρα πριν από την παράσταση. Επίσης στα καταστήματα Public: Σύνταγμα, Πειραιά, Γλυφάδας, Αγ. Δημητρίου Metro Mall, Athens Mall Μαρούσι. Πληροφορίες στο τηλέφωνο 210 3418579.

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΑΠΟ ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

Τραχανάς, Χυλοπίτες, Λαζάνια, Γλυκά του Κουταλιού, Μέλι, Χειροποίητα Λικέρ, Αγιορείτικες Ιαματικές Αλοιφές, Κρασί, Τσίπουρο, Μπαχαρικά, Βότανα, Παρθένο Ελαιόλαδο, Παραδοσιακά Γλυκά, Χειροποίητα Σαπούνια, Όσπρια

Παρασκευή Ε. Θεοδωράτου
Ερμού 90 (έναντι Αστυνομίας), Πάτρα - τηλ.: 2610 223869
κιω.: 6975103295, e-mail: paratheod@yahoo.gr

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ
8259

Ο Εκκλησιολόγος

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος

Μαραγκοπούλου 5 - Τ.Κ. 26331 - ΠΑΤΡΑ

τηλ. & FAX: 2610 / 222392 και 341515

E-mail: alexkoll@otenet.gr

& ekklesiologos@gmail.com

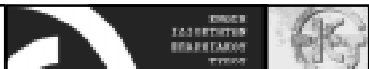
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ιδιώτες - Ελλάδα 50 ευρώ

Ευρώπη 100 ευρώ

Αμερική, Ασία, Αυστραλία, Αφρική 200 ευρώ

Μέλος της:

ΟΣΙΑ ΜΑΡΙΑ Η ΑΙΓΥΠΤΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΟΥΡΚΟ, ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ

Άρθρο του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Την Ε' Κυριακή των Νηστειών η αγία μας Εκκλησία προβάλλει ενώπιόν μας την σεβασμία μορφή της Οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας, και με τρόπο συγκλονιστικό μάς διδάσκει περί της δυνατότητας του ανθρώπου να κερδίση τόν ουρανόν, την αιώνια βασιλεία του Θεού, μέσα από το λουτρό της μετανοίας, η οποία με ασφάλεια οδηγεί στην σωτηρία.

Ο άνθρωπος έχει την δυνατότητα, ένεκα τού μεγάλου δώρου της ελευθερίας, το οποίο τού έχει δοθή από τόν Θεό, να κινηθή από το απόλυτο σκοτάδι μέχρι το άπλετο φως. Από τόν ίδιο τόν άνθρωπο εξαρτάται, αν θα φτάση στα θεοειδή ύψη, για τα οποία προορίζεται, ή θα κατέλθη στα βάραθρα και τα σκότη, μακράν τού Θεού, όπου είναι το κράτος τού παμμιάρου καί μισοκάλου εχθρού.

Αξιζει τόν κόπο να μελετήσωμε, όχι απλώς να διαβάσωμε, να μελετήσωμε εις βάθος τόν βίο και την πολιτεία της Οσίας Μαρίας, διότι θα κατανοήσωμε πλήρως την τραγικότητα τού ανθρώπου εξ αιτίας της αμαρτίας, αλλά και το μεγαλείο και την χαρά της ψυχής ένεκα της υποποιού και σωτηρίου μετανοίας.

Από την Αίγυπτο είλκε την καταγωγή της η μακαρία Μαρία, η οποία τώρα αγάλλεται στους ουρανούς μετά των αγγέλων και των αγίων, των απ' αιώνος ευαρεστησάντων τω Θεώ.

Δώδεκα ετών έφυγε από το σπίτι της, χωρίς να γνωρίζουν πλέον οι γονείς της τόν τόπο, αλλά και τόν τρόπο της ζωής της. Αλοίμονο, ένα παιδί σε αυτή την ηλικία είναι πολύ εύκολο να πέση στα δίκτυα τού διαβόλου. Η Μαρία ήταν εύκολη λεία· ίσως έλειπαν οι πνευματικές αντιστάσεις και για τούτο έμεινε σαν το καλάμι στον κάμπο, που το φυσάει ο άνεμος μανιασμένα.

Δεκαεπτά χρόνια στην αμαρτία. Κατέβηκε στον όλεθρο, γεύτηκε το ποτήρι τού θανάτου, και μάλιστα χωρίς να αντιλαμβάνεται το μέγεθος της συμφοράς. Έτσι γίνεται πάντοτε με το δέλεαρ της αμαρτίας. Δηλητηριάζει σιγά-σιγά τόν άνθρωπο, τόν ναρκώνει πνευματικά, τόν τρέφει με οφθαλμαπάτες, και ενώ ζει τα φρικτά τεκταινόμενα, τα αισθάνεται ως φαινόμενα.

Όμως, ο Θεός «πάντας ανθρώπους θέλει σωθήναι καί εις επίγνωσιν αληθείας ελθείν». Έρχεται η ώρα, πού η ψυχή κατανοεί την συμφορά, εγείρεται εκ τού φοβερού ληθάργου της αμαρτίας και μεταφέρεται εκ της ονειρικής καταστάσεως στην οδυνηρή πραγματικότητα. Δεν θα χρησιμοποιήσω λόγια δύσκολα, για να δώσω να κατανοήσουν οι αναγνώστες μας αυτή την αλγεινή κατάσταση, αλλά θα σημειώσω την τραγική διαπίστωση τού ποιητή, ο οποίος σκιαγραφεί την οδύνη της συμφοράς:

**«Και μείς ένα πρωί είχαμε κινήσει,
μόλις ο ήλιος είχε κοκκινίσει,
με μάτια που τα φλόγιζε η χαρά.
Μα τα μεσάνυχτα είχαμε γυρίσει
με καταμωμένα τα φτερά...»**(Λαπαθιώτης)

Πριν από λίγες ημέρες, μιλώντας σε ένα μεγάλο αριθμό νέων ανθρώπων, και αναφερόμενος σ' αυτά τα φλέγοντα θέματα, στα οποία σπάνια τολμούν οι πολλοί να αναφερθούν, διεπίστωσα ότι τα παιδιά προβληματίστηκαν. Έτσι δόθηκε η ευκαιρία να μιλήσωμε στην συνέχεια για την «κάθοδο» και την συντριβή, αλλά και την δυ-

νατότητα της ανορθώσεως εκ τού πτώματος. Γιατί, ποια σημασία έχει να μιλάς για κάποιο θέμα, να κάνης τις διαπιστώσεις, αν δεν υπάρχει η δυνατότης της αποκαταστάσεως και της επαναφοράς στην πρώτη «μακαριότητα»;

Ποια αξία έχει η διαπίστωση τού γιατρού για κάποια ασθένεια, όταν δεν δοθή απ' αυτόν το κατάλληλο φάρμακο για την θεραπεία; Βλέπετε, αγαπητοί, πόσος θόρυβος γίνεται, πόσος αγώνας, και δικαίως, για να νικήσωμε την σωματική ασθένεια και τόν σωματικό πόνο; Μακάρι να είχαμε την ίδια σφοδρά επιθυμία, για να θεραπεύσωμε και τα βαθεία ψυχικά άλγη, τα οποία είναι τόσο επώδυνα και ταλαιπωρούν την όλη ψυχοσωματική υπόστασή τού ανθρώπου.

Και ενώ πολλάκις για τις σωματικές ασθένειες δεν υπάρχει θεραπεία, για τις ψυχικές ασθένειες οι οποίες προέρχονται από την αμαρτία, η θεραπεία είναι ασφαλής και βεβαία. Η Οσία Μαρία, τρανώ τω τρόπω και μεγάλη τη φωνή, το βεβαιώνει. Γι' αυτό η Εκκλησία, όχι μόνο στην γιορτή της, αλλά και κάθε ημέρα, εν ευχαριστία ψάλλει στην Οσία, για το παράδειγμα πού μάς προσφέρει και την πρεσβεία της πλέον προς τόν Θεό:

**«Υπόδειγμα μετανοίας σε έχομεν, πανοσία.
Μαρία Χριστόν δυσώπει εν τώ καιρώ της νηστείας...».**

Ας δούμε κάποια στοιχεία από τη ζωή της. Θέλει να πάη στα Ιεροσόλυμα. Όχι βέβαια για να προσκυνήσει, αλλά για να συνεχίση τήν αμαρτωλή της ζωή. Χρησιμοποιεί μάλιστα τόν χειρότερο τρόπο, για να μπορέση να ταξιδέψη, αφού χρήματα δεν υπήρχαν. Πουλάει το σώμα της, το οποίο είναι το κατοικητήριο της ψυχής, «**ναός τού εν ημίν Αγίου Πνεύματος**», ως λέγει ο Άγιος Απόστολος Παύλος (Α' Κορ. στ'. 19). Όλα πάνε «πολύ καλά», έως ότου —ώ της αγάπης καί της χάριτος τού Θεού— φτάνη, κατά τού ουρανού Πατρός την οικονομία, μπροστά στον Ναό της Αναστάσεως. Εκεί όπου εσταυρώθη, ετάφη και ανέστη ο Κύριος. Βρέθηκε η ψυχή «στην πόρτα τού πατρικού σπιτιού». Ανεγνώρισε τόν σωτήριο τόπο. Όμως, δεν μπορεί να εισέλθη. Προσπαθεί μια, δυο, τρεις φορές... Μέσα στον «Οίκο τού Πατρός», υψώνεται ο Τίμιος Σταυρός.

«Θεέ μου, πατέρα μου, Σε γνωρίζω, Σε βλέπω, υψώνεσαι πάνω στο Τίμιο Ξύλο. Δεκαεπτά χρόνια για μένα, τριάντα για τόν άλλο, αιώνες για όλο τόν κόσμο... Πατέρα μου συγχώρεσέ με, άφησε με να μπω στο «σπίτι μου», να κλάψω στα ματωμένα για μένα πόδια Σου, να φιλήσω τα τρυπημένα για την δική μου αγάπη χέρια Σου. Πατέρα, μη με αφήσης, τώρα πού Σε βρήκα... Θα εγκαταλείψω τούς πάντες και τα πάντα, για να ζήσω με Σένα και για Σένα, γιατί Εσύ είσαι τα πάντα για μένα, η σωτηρία και η ανάπαυσή μου από τούς πολλούς κόπους και τόν βούρκο της αμαρτίας. Πατέρα, άφησέ με να πάρω λίγο από το αίμα Σου, για να θεραπεύσω τις πληγές της ψυχής μου...». Και τότε εισήλθε στον Οίκο τού Πατρός, προσκύνησε και έλαβε την μεγάλη απόφαση.

Πήρε η Μαρία τόν δρόμο για τόν ουρανόν. Πέρασε τόν Ιορδάνη και προχώρησε στα βάθη της ερήμου. Σαράντα ολόκληρα χρόνια, χωρίς να δη άνθρωπο, χωρίς ψωμί, χωρίς ιμάτια (εφθάρησαν, έπεσαν οι δερμάτινοι χιτώνες). Έμεινε ως η Εύα προ της παρακοής. Το χώμα το ξηρό από τόν φο-

βερό ήλιο, ποτίστηκε σαράντα χρόνια από τα αγιασμένα δάκρυά της. Σκλήρυναν τα άγια γόνατά της από τις μετάνοιες. Ημέρευαν τα άγρια θηρία, πού περνούσαν δίπλα της. Δεν εφοβούντο πλέον τόν επικίνδυνο άνθρωπο της αμαρτίας, αλλά αισθάνοντο ασφάλεια δίπλα στο «πηγνό» της αγιότητος, στον επίγειο άγγελο και ουράνιο άνθρωπο.

Έλθε η ώρα... Ετοιμάστηκε ο ουρανός, οι άγγελοι αοράτως τήν πλησιάζουν... Το γνωρίζει η Μαρία... Την πληροφορεί η ψυχή της... Φεύγει από τα δεσμά τού ματαίου τούτου κόσμου... **«Θεέ μου, σαράντα χρόνια άνθρωπο δεν είδα. Το Τίμιο Αίμα Σου Πατέρα, το Πανάγιο Σώμα Σου, τώρα πού φεύγω, δώστα μου, ως εφόδιο ζωής αιωνίου».**

Και ιδού, φθάνει ο Αββάς Ζωσιμάς. Αποσύρθηκε στην έρημο για την άσκηση της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Ο Γέροντας αντιλαμβάνεται, ότι μέσα στην ερημιά κάτι κινείται. Πίσω από ένα θάμνο... Άνθρωπος είναι ή μοιάζει με άνθρωπο; Δίκιο έχει ο Γέροντας. Η Μαρία έχει ξεπεράσει τά ανθρώπινα μέτρα... Τώρα ενδεδυμένη με το εξώρασο τού Γέροντα για να τόν δή, εξαγορεύει τόν βίο της.

Ένα χρόνο μετά, όταν ξαναβγαίνει ο Γέροντας στην έρημο, η Μαρία δέχεται τα Άχραντα Μυστήρια. **«Πατέρα, έφτασε το Αίμα Σου το Τίμιο μέχρις εδώ, μαζί με το Πανάγιο Σώμα Σου, εις άφεςιν μου αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον...».**

Φεύγει ο Γέροντας... Όμως το όνομα...; Πώς είναι το όνομα της γυναίκας πού εκοινώνησε;

Το εφεξής έτος, επανελθόν ο Ζωσιμάς εύρεν αυτήν νεκράν και δίπλα της επί της γης χαραγμένα τα γράμματα: **«Αββά Ζωσιμά, θάψον ώδε το σώμα της αθλίας Μαρίας. Απέθανον την αυτήν ημέραν, καθ' ην εκοινώνησα των Αχράντων Μυστηρίων. Εύχου υπέρ εμού».**

Αδελφοί μου. Ο ουράνιος Πατέρας μας, μάς περιμένει, όπως είμαστε, αρκεί να τού δώσωμε τόν εαυτό μας. Μετά την όποια πτώση υπάρχει η ανάσταση. Ένα όν μόνο έχει το θλιβερό πρόνομο να σέρνεται συνεχώς στην γη και να μη μπορεί να υψωθή, το σκουληκι. Ο άνθρωπος έχει την δυνατότητα να βιώση την ανάσταση.

Ο βίος της Οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας το βεβαιώνει.

Ο λόγος τού Αγίου Ιωάννου της Κλίμακος το διακηρύσσει και το επισφραγίζει:

«Είδον ακαθάρτους ψυχάς περί έρωτας σωματών εμμανώς διακειμένους· και δη σκέψιν μετανοίας προσλαβούσαι, εκ πείρας έρωτος, τόν αυτόν προς Κύριον μετενηνόχασιν έρωτα· και πάντα φόβον υπερπηδήσασαι, απλήστως εις αγάπην Θεού ενεκεντρίσθησαν».

Η αμαρτία προσφέρει θάνατο. Η μετάνοια οδηγεί στην ζωή, αφού **«μετάνοια εστί ανάκλησις βαπτίσματος· μετάνοια εστί συνθήκη προς Θεόν δευτέρου βίου»** (Κλίμαξ, λόγος ε').

Το Σώμα και το Αίμα τού Κυρίου μας, μάς κάνει μετόχους της ουρανίου χαράς και μακαριότητος, αφού γινόμαστε όμαίμοι και σύσσωμοι Αυτού.

Ας βοηθήσωμε, ή μάλλον ας αφήσωμε τήν ψυχή μας, να κάνη το σωτήριο πέραςμα, να βιώση δηλαδή, το Πάσχα της, την νέκρωση τού θανάτου, τού Άδου την καθάρηση και να εορτάση άλλης βιοτής της αιωνίου απαρχής.

Η περίοδος του Τριωδίου ανοίγει με δύο παραβολές που τονίζουν τη μεγάλη σημασία της μετανοίας στην πνευματική ζωή του πιστού.

Η πρώτη παραβολή του “Τελώνου και Φαρισαίου” (Λουκ. ιη,9-15) κλείνει με τη μετάνοια του “αμαρτωλού” τελώνη, με τη φράση: “Ο Θεός, ιλάσθητί μοι τω αμαρτωλώ”. Η δεύτερη παραβολή του “Ασώτου” (Λουκ. ιε, 11-32) με τη φράση “πάτερ, ήμαρτον εις τον ουρανόν και ενώπιόν σου...”, δηλώνει τα σωτήρια αποτελέσματα

Του Παναγιώτου Σ. Μαρτίνη, Δρ. Θ.

της μετανοίας με την επιστροφή στον Πατέρα Θεό. Ανάλογες περιπτώσεις, που εκφράζουν ειλικρινή μετάνοια με θαυμαστά αποτελέσματα, βρίσκονται στην ΚΔ., όπως του πρ. Τελώνη και Ευαγγελιστή Ματθαίου (Ματθ. 9,9, Μάρκ. 2,14 και Λουκ. 5,27), του, επίσης, αρχιελώνη Ζακχαίου (Λουκ. 19,1-10), της αμαρτωλής γυναίκας (Λουκ. 7, 36-50), του Αποστ. Πέτρου (Ματθ. 26,75) και του ληστή (Λουκ. 23, 40-43).

Για να καταλάβουμε την αξία της μετανοίας πρέπει να δούμε πρώτα τι είναι αμαρτία, η οποία οδηγεί τον άνθρωπο μακριά από τον Θεό. Σύμφωνα με τον πατερικό λόγο “αμαρτία είναι η αστοχία του ανθρώπου να ολοκληρώσει το “κατ’ εικόνα” και να φτάσει στο “καθ’ ομοίωσιν”, δηλαδή στο αρχέτυπο της δημιουργίας του που είναι ο Χριστός. Η αστοχία - αποτυχία αυτή του ανθρώπου στη θεολογική γλώσσα ονομάζεται αμαρτία, που οφείλεται στον εξωγενή παράγοντα που λέγεται κακό, διάβολος, και στον εσωγενή, που είναι το αυτεξούσιο, η βούληση του ανθρώπου.

Στην Αγ. Γραφή η αμαρτία χαρακτηρίζεται και ως αποστασία του ανθρώπου κατά του Θεού. “Οι δ’ ασεβείς καθά ελογίσαντο έξουσιαν επιτιμίας, οι αμελήσαντες του δικαίου και του Κυρίου αποστάντες” (Σοφ. Σολ. Γ’, 10).

Η αμαρτία ως “παρά φύσιν” κατάσταση είναι δυνατόν να νικηθεί και να οδηγηθεί ο άνθρωπος στην “κατά φύσιν” απάθεια, όχι με την απλή μετάνοια αλλά με τη μετάνοια. Ο Ιούδας “μεταμεληθείς επέστρεψεν τα τριάκοντα αργύρια... και απλεθών απήγγελε” (Ματθ. κζ, 3-6), ενώ ο Πέτρος μετανόησε “εξελθών έξω έκλαυσεν πικρώς” (Λουκ. κβ, 62). Η φράση κλειδί βρίσκεται, όπως προαναφέρθηκε, στην παραβολή του “Ασώτου”: “Αναστάς πορεύσομαι προς τον πατέ-

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ

(Ε΄ Κυριακή των Νηστειών - Της Οσ. μητρός ημών Μαρίας της Αιγυπτίας)

ρα μου”.

Ο άγ. Ιωάννης ο Δαμασκηνός ορίζει: “Μετάνοιά εστι εκ του παρά φύσιν εις το κατά φύσιν και εκ του διαβόλου προς τον Θεόν επάνοδος δι’ ασκήσεως και πόνων”. **Ο άγ. Ισαάκ ο Σύρος** σημειώνει, “ο αισθηθείς των εαυτού αμαρτιών κρείττων εστί του εγειρόντος τους νεκρούς”.

Ο Κύριος στην περίπτωση της αμαρτωλής γυναίκας του Ευαγγελίου συνδέει τη μετάνοια με την αγάπη. “Αφένονται αι αμαρτίαι αυτής αι πολλάι, ότι ηγάπησεν πολύ” (Λουκ. ζ’, 47). Επίσης, κατά τους πατέρες, η μετάνοια βγάζει τον άνθρωπο από το σκοτάδι, αφού δεν μπορεί να νοιώσει την κατάστασή του, και τον οδηγεί στο φως, στην αλήθεια. **Ο άγ. Συμεών, ο Νέος Θεολόγος** γράφει: “Η γαρ μετάνοια θύρα εστίν εξαίτουσα από του σκότους και εισάγουσα εις το φως. Ο ουν προς το φως μη εισελθών ου διήλθε την θύραν της μετανοίας καλώς, ει γαρ διήλθε εγένετο αν εν τω φωτί. Ο δε μη μετανούν αμαρτάνει, διότι ου μετανοεί”.

Κατά τον **άγ. Ιω.**

τον Χρυσόστομο, ο άνθρωπος, όσο και αν αισθάνεται την αμαρτωλότητά του, δεν πρέπει ν’ απελπίζεται. Γράφει: “Αν έχεις αμαρτήματα, μη απογνώς... καν καθ’ ημέραν αμαρτάνης, καθ’ ημέραν μετανόει...ει επαλαιώθης σήμερον από της αμαρτίας, ανακαίνισον σεαυτόν από της μετανοίας...και αν μετανόησω, σώζομαι; Πάνυ. Πόθεν δήλον; Από της του Δεσπότη φιλανθρωπίας... Θεού γαρ φιλανθρωπίας μέτρον ουκ εστιν, ουδέ ερμηνευθήναι δύναται αυτού η αγαθότης...”.

Αλλά και ο Κύριος υπήρξε σαφής. “Α μήν λέγω υμίν ότι πάντα αφεθήσεται τοις υιοίς των ανθρώπων τα αμαρτήματα... ος δ’ εάν βλασφημήσῃ εις το πνεῦμα το ἅγιον, ουκ ἔχει ἄφεσιν εις τον αἰῶνα...” (Μαρκ. γ,28-29). Κατά τους πατέρες, η βλασφημία κατά του Αγ. Πνεύματος είναι η αμετανοήσια του ανθρώπου. Δεν αφήνει τη θεία Χάρη να του δημιουργήσει την εσωτερική αλλοίωση, που μόνο αυτή έχει τη δύναμη να τον οδηγήσει στη μετάνοια. **Ο άγ. Μάξιμος ο Ομολογητής** σημειώνει: “Ο εγνωκώς της ανθρωπίνης φύσεως την ασθένειαν, ούτος ειληφε πείραν της θείας δυνάμεως”. Βέβαια η μετάνοια δεν αφορά μόνο τους αμαρτωλούς, αλλά στον κάθε άνθρωπο, όσο και αν αγωνίζεται κατά της αμαρτίας, αφού, κατά τον **Απόστολο Παύλο** “...ενδύσασθε την πανοπλίαν του Θεού προς το δύνασθε υμᾶς στήναι προς τα μεθοδείας του διαβόλου” (Εφ. στ’, 11). Γι’ αυτό και ο **άγ. Ισαάκ ο Σύρος** συμπληρώνει: “Προσθήκει γαρ αυτή (η μετάνοια) πάσιν αμαρτωλοῖς και δικαίοις πάντοτε, τοις βουλομένοις σωτηρίας τυχεῖν. Και ουδεὶς εστιν ὁρος τελειώσεως, ὅτι η τελειότης και των τελείων, ὄντως ατέλεστος. Δια τούτου η μετάνοια, οὔτε καιροῖς, οὔτε πράξεις περιορίζεται ἕως θανάτου”. Και για ὅσους πιστεύουν ἡ νομίζουν ὅτι “θεολογούν” ο ἴδιος ο Σύρος πατήρ γράφει: “Κρείσσον το καθαίρει εαυτόν τω Θεῷ ἢ δια Θεόν θεολογῆσαι”.

Ο “έρωτας” της αμαρτίας, κατά τον **οσ. Ιωάννη της Κλίμακος**, με τη μετάνοια οδηγεί στον “έρωτα” του Θεού. Αναφέρει: “Εἶδον ακαθάρτους ψυχὰς περὶ ἔρωτας σωματῶν ἐμμανῶς διακειμένας, και δη αὐτὰ σκήψιν μετανοίας προσλαβόμεναι εκ πείρας ἔρωτος τον αυτόν προς Κύριον μετενηνόχασιν ἔρωτα (και) απλήστως εις αγάπην Θεοῦ ἐνεκεντρίσθησαν!!! Η μετάνοια εἶναι ὁχι μόνο το αντίδοτο της αμαρτίας, αλλά και ο μόνος δρόμος που μας οδηγεί στην αγάπη του Θεού. Ὅποιοι αγαπά τον

Θεό και το συνάνθρωπό του που εἶναι “εἰκόνα” του Θεοῦ, δε φοβάται την αμαρτία. “Φόβος ουκ εστιν εν τη αγάπῃ, ἀλλ’ ἡ τελεία αγάπη ἔξω βάλλει τον φόβον” (Α΄ Ιω. 4, 18).

Τέλος, συγκλονιστικό γεγονός της έμπρακτης μετανοίας αποτελεί ο “Βίος” της οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας (+ 1 Απριλίου).

Σύμφωνα με το Συναξαριστή:

“Απήρε πνεῦμα, σὰρξ ἀπερρῆ πάλοι, τον ὅστινον γῆ κρύητε νεκρόν Μαρίας. Πρώτη Απριλίου Μαρὶν θάνεν εὐχος ἐρήμου”.

Αν και η μνήμη της οσίας Μαρίας τιμάται την 1ην Απριλίου, η Εκκλησία ιδιαίτερα την προβάλλει την Ε΄ Κυριακή των Νηστειών με ιδιαίτερη ασματική ακολουθία. Τρεις μεγάλες ασκητικές ασκητικές - οσιακές μορφές προβάλλει η Εκκλησία μας κατά την περίοδο της Μ. Τεσσαρακοστής. Τη Β΄ Κυριακή των Νηστειών την πατερική μορφή του **άγ. Γρηγορίου του Παλαμά**, Αρχ/κόπου Θεσ/νίκης, την Δ΄ Κυριακή την ασκητική μορφή του **οσ. Ιωάννη, συγγραφέα της Κλίμακος**, και την Ε΄ Κυριακή την **οσ. Μαρία την Αιγυπτία**.

Την οσιακή ζωή της οσ. Μαρίας της Αιγυπτίας “πολλοί των ποιητών εξύμνησαν, πλην της εν τοις Μηναίοις αυτής Ακολουθίας εύρηται τοιαῦτα Συμεών του Λογοθέτου... Θεοφάνους... Ιωάννου μοναχοῦ... Γερμανοῦ Κων/λεως και του Πατριάρχου Φωτίου” (Αγιολόγιον Σωφρ. Ευστρατιάδου, εκδ. Αποστ. Διακονίας, 1995, σελ. 296). Ὅμως γνωστός έγινε ο ασκητικός βίος της οσίας από τον άγ. Σωφρόνιο Ιεροσολύμων (6ος -7ος αι.), που, ὅπως ο ἴδιος ομολογεῖ

στο σχετικό “Βίο” που συνέγραψε, ἔζησε την ἴδια χρονική περίοδο με αὐτή της οσίας Μαρίας. Σημειώνει: “Εἴμι δε λοιπόν ἐπ’ αὐτὴν την διήγησιν, πράγμα λέξεων εν τη γενεά την καθ’ ἡμᾶς γεινόμενον. Ὅπερ ιερὸς ἀνὴρ, τα θεία λέγειν και πράττειν εκπαιδόμεν μεμαθηκώς, ἀφηγήσατο”. Δηλ. Ἐρχομαι λοιπόν σ’ αὐτή τη διήγησιν... που λέγεται ὅτι ἐγένετο στη γενεά τη δική μας και που μου διηγήθηκε ιερὸς ἀνδρᾶς, που ἔμαθε να λέει και να πράττει τα θεία ἀπ’ την παιδική του ηλικία”. Εννοεί ο Πατριάρχης Σωφρόνιος τον οσ. Ζωσιμά που βρήκε την οσ. Μαρία στην ἔρημο και του διηγήθηκε τον προ της μετανοίας και τον μετὰ ἀπ’ αὐτὴν βίον της.

Έτσι σύμφωνα με το υπόμνημα του Τριωδίου της ημέρας (Πέμπτης), της Ε΄ εβδομάδος των Νηστειών, που ψάλλεται ο “Μ. Κανών”, του άγ. Ανδρέα, επισκόπου Κρήτης, “και ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων, ο μέγας Σωφρόνιος, τον της Αιγυπτίας Μαρίας βίον συνεγράψατο... Ετάχθησαν δε κατά την παρούσαν ἡμέραν ψάλλεσθαι (ο Μ. Κανών) και αναγινώσκεσθαι (ο βίος της οσίας)...” (βλ. Αγ. Σωφρονίου Ιεροσολύμων, “Η ΟΣΙΑ ΜΑΡΙΑ η Αιγυπτία”, Εκδ. Ι. Μονής Γηροκομείου Πατρών, Coryzigt 1987).

Κατά το Συναξαριστή: “Αὕτη η οσία ἦτο ἀπὸ την Αἴγυπτον, κατά τους χρόνους του μεγάλου Ιουστινιανού, εν ἔτει ΦΚ’ (520), ζήσασα δε πρότερον με ακολασίαν και προσκαλοῦσα εις ὀλεθρον ψυχικόν πολλούς ανθρώπους δια της αισχρᾶς ἡδονῆς, διότι παιδιόθεν ἐκριμνίσθη εις τας πονηράς πράξεις της σαρκὸς και ἔμεινεν εις αὐτάς, οὕτω λέγω ζήσασα πρότερον χρόνους δεκαεπτὰ...” (οσ. Νικοδ. Αγιορείτου, Συναξαριστής, τ. 4ο, Εκδ. “Ορθοδ. Κυψέλη” Θεσ/νίκη 1989, σελ. 173). Η ἴδια η οσ. Μαρία για την προηγούμενη ζωὴ της διηγείται στον ιερέα Ζωσιμά: “Δέκα ἐπτὰ και προς ενιαυτούς, συγχώρησον, διέτελεσα δημόσιον προκειμένη της ασωτίας υπέκκαυμα...

Επιθυμίαν δε εἶχον ἀκόρεστον και ἀκατάσχετον τω εν βορβόρῳ κυλίεσθαι...”.

Ὅμως, η συντριπτική της μετάνοια, ὅταν δέχτηκε στα Ιεροσόλυμα τη θ. Χάρη και ἔθεσε “την Κυρίαν Θεοτόκον ἐγγυήτριαν”, την ὁδήγησε στην ἔρημο του Ιορδάνη, για να ζήσει ἐκεῖ 47 χρόνια ως “βοσκός”, ἀφοῦ ἔτρωγε “βοτάνοις και λοιπαῖς τοις ευρισκομένοις κατά την ἔρημον...Πολλὴν εκ του κρύους και αὐθις εκ της του θερους φλογὸς ἀνάγκην υπέμεινα, συγκαιομένη τω καύσῳ, και τω παγετῷ πηγνυμένη και τρέμουσα, πολλάκις με χαμαὶ πεσοῦσαν ἀπνουν μείναι σχεδόν και ἀκίνητον...”, ὅπως η ἴδια ἐξομολογεῖται.

Κατά τον Συναξαριστή “...τόσον πολλὰ υψώθη δια μέσου της απαθείας, ὥστε περιεπάτει ἐπάνω εις τα νερά και τους ποταμούς, χωρίς να καταβυθίζεται και, ὅτε προσήυχετο, εσηκόνετο ἀπὸ την γῆν υψηλά και ἴστατο εις τον αέρα μετέωρος...”. Κατὰ τη διήγησιν: “ὠμνυε δε, (ο οσ. Ζωσιμάς) Θεόν του λόγου προβαλλόμενος μάρτυρα, ὅτι ως εἶδεν αὐτὴν εις την εὐχὴν χρονίσασαν, μικρόν ἀνακύψας... ὁρά αὐτὴν υψωθεῖσαν ως ἑνα πῆχυν ἀπὸ της γῆς και τω αέρι κρεμαμένην και οὕτω προσεύχεσθαι”.

Γι’ αὐτὸ η Εκκλησία την Ε΄ Κυριακή των Νηστειών προβάλλει την οσία Μαρία την Αιγυπτία ως πρότυπο μετανοίας και ἀσκήσεως, ἀφοῦ, σύμφωνα και με το Εξαποστειλᾶριο της Κυριακής, “**Υπόδειγμα μετανοίας, σε ἔχοντες πανοσία,**

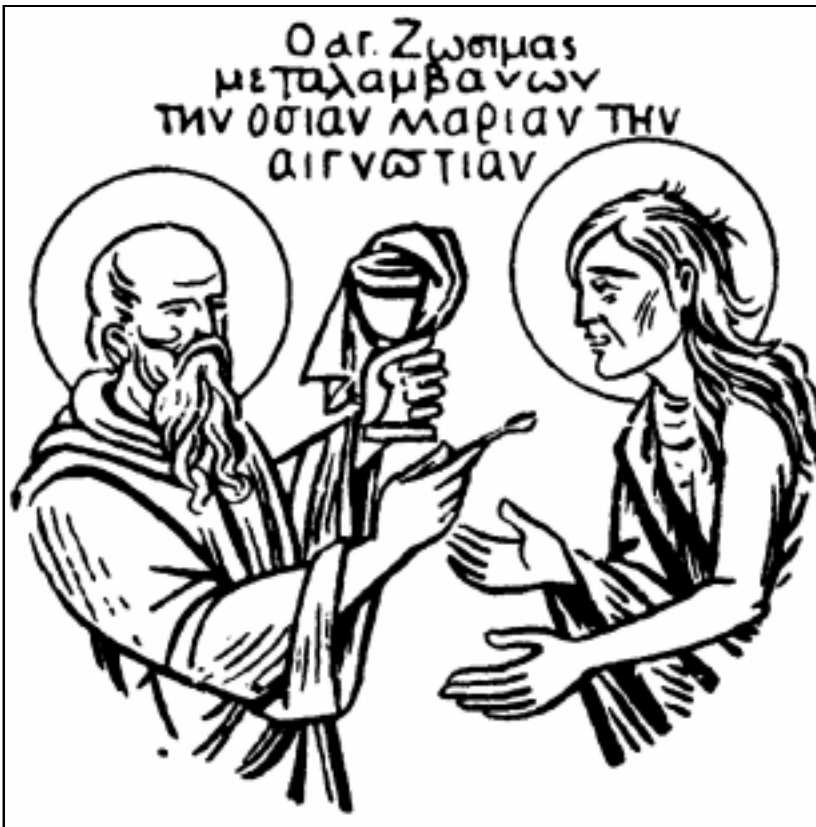
Μαρία, Χριστόν δυνώπει, εν τω καιρῷ της νηστείας,

τούτο ἡμῖν δωρηθῆναι ὅπως εν πίστει

και πόθῳ, σε ἀσμασιν αυφημῶμεν”.

Αλλά και το υπόμνημα του Τριωδίου σημειώνει: “...Κατὰ νύξιν γαρ και οὗτος ο βίος προβέβληται ἀπειρον, και πολλὴν τοις ἐπταικόσι και αμαρτάνουσι παραμυθίαν δίδωσιν, ει μόνον των φαύλων αποστήναι βούλοιντο... Ὅση γαρ η του Θεοῦ φιλανθρωπία και συμπάθεια τοις ολοψύχως εκ των πρώην πταισμάτων ἐπιστρέφειν αιρουμένοις, η κατά Αιγυπτίαν διήγησις παριστά...”.

Ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων Σωφρόνιος, που μας διέσωσε το “Βίο” της Οσίας μητρός Μαρίας της Αιγυπτίας, τιμάται στις 11 Μαρτίου. Ο όσιος Ζωσιμάς, ο και “ο κηδεύσας την οσίαν Μαρίαν”, τιμάται στις 4 Απριλίου.

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ (β) Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΟΡΤΥΝΟΣ
ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ Κ.Κ. ΙΕΡΕΜΙΑ

1. Μιλάμε αγαπητοί μου χριστιανοί, για τον απολογητή άγιο Ιουστίνo, τον φιλόσοφο και μάρτυρα. Πρόκειται για θεολόγο της Εκκλησίας μας και μάλιστα την εποχή του δευτέρου αιώνα. Είναι ο πρώτος που ίδρυσε Θεολογική Σχολή, στην οποία φοιτούσαν όχι μόνο χριστιανοί, αλλά και εθνικοί ειδωλολάτρες. Αρχαίοι εκκλησιαστικοί συγγραφείς τον χαρακτηρίζουν ως «**θαυμασιώτατον**». Είδαμε, στο προηγούμενο κήρυγμά μας ότι αναζητούσε την αλήθεια και έψαχνε να την βρει στην φιλοσοφία, αλλά απογοητεύτηκε. Ας είναι ευλογημένος όμως εκείνος ο χριστιανός γέροντας, που του μίλησε για την αλήθεια του Χριστού και τον προέτρεψε να διαβάσει τους προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης. Έτσι και έκανε ο ερευνητής της αλήθειας Ιουστίνος και έγινε χριστιανός, κήρυκας και υπερασπιστής της χριστιανικής πίστης και απολογητής αυτής.

Το ποιά είναι η διδασκαλία του αγίου Ιουστίνου το βλέπουμε στα συγγράμματά του. Ήταν πολυγραφώτατος συγγραφέας. Δυστυχώς όμως από τα έργα του μόνο τρία σώθηκαν. Είναι οι δύο Απολογίες του και ο Διάλογος προς Τρύφωνα. Απ' αυτά τα έργα θα πάρω μερικά, αγαπητοί μου χριστιανοί, για να σας παρουσιάσω την διδασκαλία του αγίου Ιουστίνου:

2. Το πρώτο από τα σωθέντα έργα του είναι η Α' Απολογία του προς τον αυτοκράτορα Αντωνίνο. Αυτό το έργο είναι το πιο σημαντικό και το πιο μεγάλο απολογητικό κείμενο της αρχαίας Εκκλησίας. Στην αρχή επαινεί τους αυτοκράτορες και τους συγκλητικούς ότι είναι «**φιλόσοφοι και εραστές της παιδείας**» (κ. 2). Αυτό όμως, λέγει στη συνέχεια, τους υποχρεώνει να σέβονται την αλήθεια και να μην καταδικάζουν τους χριστιανούς, προτού να μάθουν τί πιστεύουν και τί πράττουν στη ζωή τους. Οι χριστιανοί, λέγει, δεν είναι άθεοι, αλλά απλά πιστεύουν στον ένα και αληθινό Θεό. Και αυτό, το ότι πιστεύουν στον αληθινό Θεό, τους

κάνει ειρηνικούς και υπάκουους πολίτες της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και όχι ανυπότακτους και επαναστάτες (κ. 4-12). Στην συνέχεια της Απολογίας του ο άγιος Ιουστίνος λέει τρία μεγάλα επιχειρήματα για να υπερασπίσει την χριστιανική πίστη: **Πρώτον**, μιλάει για τον ηθικό βίο των χριστιανών. **Δεύτερον**, μιλάει για την κατάπτωση των ειδωλολατρών, οι οποίοι κάνουν έργα που προσβάλλουν ακόμη και τον κοινό ανθρώπινο νου. **Και τρίτον**, μιλάει για τις προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης, που επαληθεύτηκαν στα χρόνια της Καινής Διαθήκης (κ. 30-53). Και λέει ότι οι προφητείες αυτές είναι ανώτερες από όλα τα φιλοσοφικά συστήματα. Λέει μάλιστα στο σημείο αυτό ο Ιουστίνος ότι ο Πλάτωνας δανείστηκε αλήθειες από τον Μωϋσή (κ. 44). Γιατί ο Μωϋσής είναι ο αρχαιότερος από όλους τους συγγραφείς (κ. 54-60. 44-46).

3. Στο άλλο έργο του Β' Απολογία, ο άγιος Ιουστίνος λέει ότι η φιλοσοφία έχει και αυτή στοιχεία αλήθειας, αλλά αυτά προέρχονται από τον «**σπερματικό λόγο**» (8,13), τον οποίον έδωσε ο Θεός στον κόσμο, ώστε κάθε άνθρωπος της γης να σκέπτεται και να ενεργεί σωστά. Αυτή η θεολογική ιδέα για τον «**σπερματικό λόγο**», αδελφοί μου χριστιανοί, είναι πολύ δυνατή και είναι πολύ ωραία. Θέλει να πει ότι κάθε άνθρωπος της γης είναι εικόνα του Θεού· και σαν εικόνα του Θεού που είναι, λαχταράει τον Θεό και ψάχνει να βρει την αλήθεια. Ο Θεός ο Ίδιος φύτεψε στον άνθρωπο τον πόθο αυτόν, όταν τον δημιούργησε. Αυτό είναι ο «**σπερματικός λόγος**», που λέει ο Ιουστίνος. Τον λέμε «**σπερματικό λόγο**», γιατί δεν έχει όλη την αλήθεια, αλλά «**σπέρμα**» μόνο, μέρος μόνο της αλήθειας. Και με βάση αυτό το μικρό «σπέρμα» που έλαβε, μπορεί να βρει όλη την αλήθεια, αν το θελήσει. Με αυτόν τον «**σπερματικό λόγο**» και οι δικοί μας Έλληνες συγγραφείς έγραψαν μεγάλες αλήθειες, που τις σπουδάζουν τα παιδιά μας στα Σχολεία τους, και ακόμη οι συγγραφείς αυτοί έγραψαν και για τον ερχομό

του Μεσσία. Έτσι ο φιλόσοφος Σωκράτης είπε στους Αθηναίους: «Θα κοιμάστε, ω άνδρες Αθηναίοι, μέχρις ότου ο Θεός σάς λυπηθεί και θα σάς στείλει κάποιον, για να σάς σώσει». Χριστιανοί μου, κάθε άνθρωπο, ακόμη και έναν που δεν γνώρισε την αλήθεια του Χριστού, και αυτόν πρέπει να τον βλέπουμε με σεβασμό, γιατί είναι εικόνα του Θεού. Και πρέπει να ακούμε με προσοχή τον λόγο του, γιατί έλαβε από τον Θεό τον «**σπερματικό λόγο**». Έτσι μάς λέγει ο άγιος Ιουστίνος.

4. Τρίτο σωζόμενο έργο του αγίου Ιουστίνου είναι ο **Διάλογος προς Τρύφωνα**. Σπουδαιότατο έργο αυτό, χριστιανοί μου. Είναι ένας διάλογος, μια συζήτηση, που έκανε ο Ιουστίνος με έναν Ιουδαίο νομοδιδάσκαλο, τον Τρύφωνα. Τον ξετινάξει ο άγιος στον διάλογό του αυτόν. Ο **Διάλογος** είναι πραγματικά μία θεολογία της Παλαιάς Διαθήκης. Λέει ότι η Παλαιά Διαθήκη έχει παρασκευαστικό χαρακτήρα (9-31). Θέλει να προετοιμάσει την ανθρωπότητα για τον ερχομό του Μεσσία, τον οποίον προαναγγέλλουν οι προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης (32-110). Και τέλος, στον διάλογό του αυτόν με τον Ιουδαίο Τρύφωνα, ο άγιος Ιουστίνος λέει την άποψη ότι την θέση του εκλεκτού λαού του Ισραήλ την έλαβαν τώρα οι εθνικοί ειδωλολάτρες, οι οποίοι πίστεψαν στον Χριστό. Αυτοί, σύμφωνα με τις προφητείες, έγιναν τώρα τέκνα Θεού και θεοί κατά χάριν (124). Ας σταματήσουμε σ' αυτά τα ολίγα, σχετικά με τη διδασκαλία του αγίου Ιουστίνου.

Με πολλές ευχές,
† Ο Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως
Ιερεμίας

Σεβ. Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας Κοσμάς: "Ο Ιερεύς οφείλει να προσφέρει «θυσία» τον εαυτό του"

Στο μέσον της περιόδου της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, κατά την εβδομάδα της Σταυροπροσκυνήσεως, η αγία μας Εκκλησία προβάλλει τον Τίμιο και Ζωοποιό Σταυρό του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, το όπλο της σωτηρίας των πιστών, το καύχημα και την Δόξα της Εκκλησίας.

Μαζί με τον Τίμιο Σταυρό, την ίδια εβδομάδα, η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος έχει θεσπίσει να τιμάται το Μυστήριο της Ιερωσύνης. Προβάλλει τις Ιερατικές Κλίσεις. Το κάλεσμα, δηλαδή, που ο ίδιος ο Θεός απευθύνει σε νέους κυρίως Χριστιανούς προκειμένου να ακολουθήσουν τον δρόμο της Ιερωσύνης, της αφιερώσεως στο Θεό και της διακονίας της Εκκλησίας.

Με αφορμή την εβδομάδα των ιερατικών κλίσεων ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Κοσμάς, τέλεσε στην Ιερά Μητρόπολή του τις χει-

ροτονίες δύο Πρεσβυτέρων, εγγάμων κληρικών, τους οποίους είχε χειροτονήσει Διακόνους καλύπτοντας τις εφημεριακές θέσεις που παραχωρήθηκαν από την πολιτεία.

Η πρώτη χειροτονία τελέστηκε το Σάββατο 6 Απριλίου στον Ιερό Ναό Αγίας Παρασκευής Αμφιλοχίας, ενώ η δεύτερη το Σάββατο 13 Απριλίου στον Ι. Ναό Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου στο Μοναστηράκι Βονίτσης.

Ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης κ. ΚΟΣΜΑΣ ευχήθη-

κε στους δύο νέους ιερείς να έχουν «μακρά και αγία Ιερωσύνη» και κάλεσε τους πιστούς των ενοριών όπου θα διακονήσουν, «να αγαπήσουν τους ιερείς τους και να τους στηρίξουν στην εν Χριστώ Διακονία τους».

Ο Μητροπολίτης κ. ΚΟΣΜΑΣ απηύθυνε πατρικές συμβουλές προς τον **νέο ιερέα π. Θεόδωρο Κρίστη** στην Αμφιλοχία, όπου μέσα σε κλίμα θρησκευτικής κατανύξεως και εντόνου συγκινήσεως τελέστηκε η εις πρεσβύτερον χειροτονία του. Ο π. Θεόδωρος θα διακονεί ως εφημέριος την ενορία Θυάμου της αρχιερατικής περιφέρει-

ας Ινάχου.

Στην χειροτονία του **νέου ιερέως π. Αγγέλου Παναγιωτίδη**, που τελέστηκε παρουσία πλήθους πιστών και ιδιαιτέρως πολλών νέων στο Μοναστηράκι Βονίτσης, όπου και θα διακονεί ως εφημέριος, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. ΚΟΣΜΑΣ τονίζοντας την αξία του μεγάλου υπουργήματος της Ιερωσύνης, είπε μεταξύ άλλων:

«Ο Ιερεύς ποτέ δεν πρέπει να πλησιάζει την Αγία Τράπεζα χωρίς καθαρότητα ψυχής και σώματος. Ο Ιερεύς, σήμερα που κυριαρχεί τόση σύγχυση, τόση θόλωση, τόση αποστασία, οφείλει να οπλίζεται με τα πνευματικά μας όπλα. Την προσευχή, την μελέτη, την συχνή επικοινωνία με τον πνευματικό του, καθώς και την διδασκαλία του από αγιασμένους πατέρες και αδελφούς... Ο Ιερεύς οφείλει να αγαπά τους χριστιανούς της ενορίας του, να τους προσφέρει την Κατήχηση... Να είναι ο ίδιος πρότυπο αγίας ζωής και να προσφέρει τον εαυτό του «θυσία» για την πνευματική ωφέλεια και σωτηρία των ενοριτών του».

ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΔΩΡΟΕΚΘΕΣΗ

ΣΤΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑ ΠΑΤΡΩΝ
(Μιαούλη 57)

ΑΠΟ ΔΕΥΤΕΡΑ 25/3/13
ΕΩΣ ΣΑΒΒΑΤΟ ΛΑΖΑΡΟΥ 27/4/13

ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΙ ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ:
ΚΑΘΕ ΑΠΟΓΕΥΜΑ 5- 8 Μ.Μ.

ΕΚΤΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΥΧΝΟΣ

Εικόνα και Λόγος Θεού

Ο Τηλεοπτικός Σταθμός της Ιεράς
Μητροπόλεως Πατρών και στο
ίντερνετ μέσω της ιστοσελίδας
www.i-m-patron.gr

Φιλόλογος καθηγητής παραδίδει
μαθήματα σε μαθητές

Γυμνασίου - Λυκείου

Τηλέφωνο επικοινωνίας:
2610/620.860 - κιν.: 6937487073

Πολλά ...εν ολίγοις

Επιμέλεια σελίδος:
Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος

ΕΠΙ ΤΗ ΙΕΡΑ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΤΙΠΑ
Διήμερες εκδηλώσεις του
Οδοντιατρικού Συλλόγου Πατρών

Στο περασμένο τεύχος ο «Εκκλησιολόγος» δημοσίευσε κείμενο του εκπαιδευτικού και συνεργάτου μας κ. Αριστείδη Θεοδωρόπουλου σχετικό με τον βίο του Αγίου Αντίπα του οποίου την Ιερά Μνήμη η Αγία μας Εκκλησία τιμά στις 11 Απριλίου 2013. Ο Άγιος Αντίπας είναι ως γνωστόν προστάτης των οδοντιάτρων. Μέλη του Οδοντιατρικού Συλλόγου Πατρών επικοινωνήσαν μαζί μας και ευχαρίστησαν τόσο την Δ/ση της εφημερίδας όσο και τον συντάκτη του κειμένου, γι' αυτήν την πρωτοβουλία.

Μάλιστα, ο Οδοντιατρικός Σύλλογος μας απέστειλε και προσωπική πρόσκληση, κάνοντάς μας παράλληλα γνωστό τις διήμερες εκδηλώσεις του Συλλόγου προς τιμή του **Αγίου Αντίπα**.

Σήμερα λοιπόν, **Σάββατο 20 Απριλίου** στις 7.00 μ.μ. έχει προγραμματισθεί εκδήλωση σε αίθουσα του ξενοδοχείου «Αστήρ» (Αγ. Ανδρέου 16, Πάτρα) όπου θα πραγματοποιηθεί διάλεξη με ομιλήτη την **κα Μερόπη Σπυροπούλου** και θέμα: **«Με πίστη και αισιοδοξία για ένα καλύτερο αύριο»**.

Αύριο δε, **Κυριακή 21 Απριλίου** και από ώρα 7 έως 10 π.μ. θα τελεσθεί Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας στον **Ιερό Ναό Αγίων Αρτεμίου και Χρυσοστόμου** που ευρίσκεται έναντι της Ιεράς Μονής Παναγίας Γηροκομιτίσσης.

"ΑΛΙΕΥΣ" το περιοδικό της Ι.Μ.
Μαντινείας και Κυνουρίας

Κυκλοφόρησε το τριμηνιαίο περιοδικό της Ιεράς Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνουρίας, "ΑΛΙΕΥΣ". Πρόκειται για μία θαυμάσια έγχρωμη έκδοση με εκδότη τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη κ.κ. Αλέξανδρο και Δ/ντή τον Αρχιμανδρίτη π. Φιλόθεο Κολλιόπουλο.

Η συγκεκριμένη έκδοση είναι αφιερωμένη στα 170 έτη από τον θάνατο του απελευθερωτή του Γένους, Θεοδώρου Κολοκοτρώνη.

Ο αναγνώστης έχει τη δυνατότητα να διαβάσει σπάνια, ιστορικά κείμενα, όπως αποσπάματα από τον επικήδειο λόγο των **Παναγιώτη Σούτσου, Κων/νου Οικονόμου**, καθώς και την μεταφορά των λειψάνων του **Θ. Κολοκοτρώνη από την Αθήνα στην Τρίπολη** και την ομιλία του τότε πρωθυπουργού **Ελευθερίου Βενιζέλου**.

Οι παλαιότεροι μέσα από τις σελίδες του περιοδικού ενθυμούνται και οι νεώτεροι μαθαίνουν για τις εκδηλώσεις που έλαβαν χώρα στην Τρίπολη τον Σεπτέμβριο του 1993 επί τη συμπληρώσει **150 χρόνων** από τον θάνατο του Κολοκοτρώνη. Με κορύφωση των εκδηλώσεων, το **Σάββατο 25 Σεπτεμβρίου 1993** όπου μεταφέρθηκαν τα οστά του Κολοκοτρώνη από την Στήλη των Αρχιερέων και Προκρίτων, στον Ανδριάντα του που ευρίσκεται στην πλατεία Άρεως της πόλεως.

Οι φωτογραφίες δε, που κοσμούν τα κείμενα είναι ένας θησαυρός της εποχής των εκάστοτε εκδηλώσεων.

Αξίζει κάθε έπαινος σε όλους όσους εργάστηκαν για την έκδοση του περιοδικού.

Ο Κυθήρων κ.κ. Σεραφεΐμ εύχεται στον "Ε"

Ευχαριστούμε θερμά τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κυθήρων και Αντικυθήρων **κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ** για την αποστολή χειρόγραφης επιστολής προς την Δ/ση του «Εκκλησιολόγου», όπου εκφράζει τα συγχαρητήριά του για τον μόχθο της εκδόσεως και τις ευχαριστίες του δια την πρόφρονα αποστολή του.

Νέο ωράριο για όλους τους εκπαιδευτικούς

Επισημαίνεται το διδακτικό ωράριο από τον Σεπτέμβριο. Δάσκαλοι και καθηγητές καλούνται να διδάξουν 26 ώρες την εβδομάδα. Οι δημοσιονομικές συνθήκες επιβάλλουν συρρίκνωση των προσλήψεων.

Κατά οκτώ ώρες τον μήνα θα αυξηθεί το ωράριο δασκάλων και καθηγητών από το ερχόμενο σχολικό έτος, σύμφωνα με πληροφορίες από το υπουργείο Παιδείας.

Ο π. Συμεών στην Άμφισσα Φωκίδος

Προσκεκλημένος του Ιεροκήρυκος της Ιεράς Μητροπόλεως Φωκίδος και Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου Δεσφίνας, **π. Νεκταρίου Καλύβα**, βρέθηκε την προηγούμενη Κυριακή στην Άμφισσα Φωκίδας ο Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών και Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Γηροκομείου **π. Συμεών Χατζής**.

Ο π. Συμεών ομίλησε στον κατανυκτικό Εσπερινό στον Μητροπολιτικό Ναό «**Ευαγγελισμός της Θεοτόκου**» Αμφίσσης με το πάντα επίκαιρο θέμα «**Θου, Κύριε, φυλακήν τω στόματί μου**» από τον γνωστό στίχο του 140^{ου} ψαλμού του προφήτη Δαυίδ. Τόνισε χαρακτηριστικά την μοναδική ευλογία που έχει δώσει ο Θεός στον άνθρωπο της ομιλίας αλλά και την σπουδαία αρετή της σωστής χρήσης αυτής της ευλογίας. Ανέλυσε απλά και γλαφυρά, την φράση

της Παλαιάς Διαθήκης «**καιρός του σιγάν και καιρός του λαλείν**».

Νωρίτερα του Κατανυκτικού Εσπερινού ο π. Συμεών είχε την ευκαιρία να επισκεφτεί το Ιστορικό μοναστήρι του Προφήτη Ηλία Παρνασσίδος, όπου όλη η αδελφότητα με επι-

κεφαλής την Καθηγουμένη αδελφή Κικιλία τον υποδέχτηκαν και τον ξενάγησαν στο Ιστορικό καθολικό με το περίφημο ξυλόγλυπτο τέμπλο καθώς και στο πλήρες ανακαινισμένο μοναστηριακό συγκρότημα. Ο **π. Συμεών**, όπως τό- νισε, είχε να επισκεφτεί

την ιερά μονή από την εποχή που ήταν μητροπολίτης Φωκίδος ο αείμνηστος, πατρινός στην καταγωγή, κυρός **Χρυσόστομος Βενετόπουλος** και εξέφρασε τον θαυμασμό του για την πλήρη ανακαίνιση της Ιεράς Μονής.

"Το Αληθινό Νόημα του Πόνου στη Ζωή μας"

Ο **Αγιορείτης Μοναχός π. Μωυσής**, μάς απέστειλε το νέο πόνημα που κυκλοφόρησε (β' έκδοση) για το 2013 με θέμα: **«Το αληθινό νόημα του πόνου στη ζωή μας»**.

Είναι μία εργασία αφιερωμένη σε όλους εκείνους που με υπομονή κι ελπίδα σηκώνουν τον σταυρό τους.

Στον πρόλογο αναφέρονται τα εξής:

"Οι εκδόσεις "Ορθόδοξος Κυψέλη", επιθυμώντας να συνδράμουν στη βοήθεια των πονεμένων αδελφών τους, επανεκδίδουν σε δεύτερη έκδοση το παρόν τεύχος εις μνήμη του δούλου του Θεού **Παύλου** και ψυχική ωφέλεια πολλών ανθρώπων, που πονούν με πολλούς και διάφορους τρόπους. Ταπεινά φρονούμε πως οι παρακάτω λόγοι συνδράμουν στη διαφύτιση, τον στηριγμό, την ενίσχυση και την παραμυθία νοσούντων, αλγούντων, ταλαιπωρημένων και αναξιοπαθούντων ψυχών.

Ο **Μοναχός Μωυσής Αγιορείτης**, που μονάζει επί μία τεσσαρακονταετία περίπου στο πανσέβαστο **Περίβολο της Παναγίας**, μεταφέρει και με τη γραφή του αυτή την εμπειρία του Αγίου Όρους, την αγιοπατερική διδαχή επί του θεματός μας, την παράδοση της Εκκλησίας μας. Ο ίδιος πόνεσε πολύ. Έχει κάνει δώδεκα μεγάλες εγχειρήσεις, έχει λάβει συνολικά πενήντα ώρες νάρκωση και πλήθος ιατρικών εξετάσεων και φαρμάκων. Είναι λοιπόν βαθύς γνώστης του θέματος και του πόνου.

Στα βιβλία του **«Η ευλογία του πόνου και ο πόνος της αγάπης»**, **«Επιστροφή από την Αμερική»** και **«Ο άγιος Πόνος»** περιγράφει την ευλογία και την αγιαστική χάρη του πόνου στη ζωή του πιστού.

Τον ευχαριστούμε γι' αυτή την ανιδιοτελή του προσφορά. Ταπεινά ευχόμεθα το παρόν τεύχος ν' αποβεί ωφέλιμο υπέρ των σε διάφορους πόνους αναγνωστών και να εύχεται υπέρ του συγγραφέ-

ως και των εκδοτών.

* **Τιμάται 0,001 ευρώ και δίδεται δωρεάν από τις εκδόσεις "Ορθόδοξος Κυψέλη" Θεσσαλονίκης. Πληροφορίες στο τηλ.: 2319 212659, σε ώρες λειτουργίας καταστημάτων.**

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
Ιερός Ναός Αγ. Δημητρίου Πατρών

Η ΜΙΚΤΗ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΠΑΤΡΩΝ
καὶ ἡ Δώρα Πετρίδη

στὸ Μουσικὸ ὁδοιπορικὸ·

«Συμπορευθῶμεν Αὐτῷ...»

με κατανυκτικούς ὕμνους καὶ ᾠσματα
τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς!

Σάββατο 20ῃ Ἀπριλίου 2013
ὥρα 7.15 μ.μ. εἰς τὸν Ἱερό Ναό.

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο
τοῦ Ἱ. Ναοῦ Αγ. Δημητρίου

Οι δολοφόννοι του Χριστού

Σάβ Ε΄ εβδομάδος Νηστειών, Μρ 8,27-31

Ο Κύριος ενώ βρισκόταν στις βόρειες όχθες της Γεννησαρέτ, στη Βηθσαϊδά, προχώρησε βορειότερα περίπου 150-200 χιλιόμετρα και βρέθηκε στην περιοχή της Καισαρείας του Φιλίππου, μιας πόλεως που λεγόταν έτσι από το γιο του Ηρώδου Φίλιππο, προς διάκριση από την άλλη Καισάρεια, την παραλιακή, που ήταν διοικητική, ενώ η Ιερουσαλήμ η θρησκευτική πρωτεύουσα του Ισραήλ.

Βγήκε λοιπόν με τους μαθητάς του στα γύρω από την Καισάρεια χωριά λίγες μέρες πριν από την παράδοσή του στους αρχιερείς και γραμματείς, και καθώς περπατούσαν τους ρωτούσε:

-Τί λένε οι άνθρωποι ότι είμαι ποιός; (27).

Όχι ότι δεν ήξερε τι φρονούν οι άνθρωποι και οι μαθηταί του γι' αυτόν, αλλά προφανώς ήθελε ν' ακούσει τους μαθητάς του, για να κάνει στη συνέχεια σ' αυτούς την αποκάλυψη κάποιων σοβαρών γεγονότων, που επρόκειτο να του συμβούν, προετοιμάζοντάς τους εσωτερικά, για να μη σοκαριστούν.

Οι μαθηταί απάντησαν ότι άλλοι τον παίρνουν για τον Ιωάννη το βαπτιστή, άλλοι για τον προφήτη Ηλία, και άλλοι για έναν από τους προφήτες (28).

Η γνώμη του λαού γι' αυτόν γενικά ήταν οπωσδήποτε τιμητική, αφού και ο Βαπτιστής και ο Ηλίας και κάθε προφήτης θεωρούνταν κορυφαία πρόσωπα της ιστορίας του Ισραήλ, σταλμένα από το Θεό να υπηρετήσουν το θέλημά του. Αλλά βέβαια για τον Ιησού θα έπρεπε να έχουν ανώτερη ιδέα ή μάλλον μοναδική.

Ο λαός όμως ήταν λίγο δύσκολο να έχει τη σωστή αντίληψη για τον Ιησού, ότι είναι ο Μεσσίας: το μυαλό τους δεν μπορούσε να φτάσει ως εκεί, επειδή άκουγαν στη συναγωγή ότι ο Μεσσίας θα είναι επίγειος βασιλεύς, ο δε Ιησούς δεν έδειχνε για τέτοιους. Αν είχαν τη σωστή αντίληψη για το Μεσσία, σίγουρα θα του απέδιδαν αυτόν τον τίτλο. Δεν έπρεπε όμως ο όμιλος των μαθητών να μείνει σ' αυτήν τη λαθεμένη

αντίληψη: έπρεπε να γνωρίζουν την αλήθεια ως προς το ποιος είναι, αφενός μεν για να μη σκανδαλιστούν όταν θα τον έβλεπαν στο σταυρό, και αφετέρου για να κηρύξουν αργότερα στον κόσμο την αλήθεια για το πρόσωπό του. Γι' αυτό και τους ρωτάει:

- Πέραν του τί λένε οι άνθρωποι, εσείς οι μαθηταί μου,

ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Γ. ΣΙΑΜΑΚΗ
(Αρχιμανδρίτου Ιεροκήρυκος)

τί λέτε για μένα; Και απαντά ο Πέτρος και του λέει:

- Εσύ είσαι ο Χριστός, που σε έχρισε ο Θεός για να σώσεις τον κόσμο (29).

Ο Κύριος αυτή τη φορά πήρε τη σωστή απάντηση και, όπως ιστορεί ο Ματθαίος (ο Μάρκος το αποσιωπά), επαινεί τον Πέτρο για τη σωστή απάντηση, αλλά του λέει ότι αυτή δεν προήλθε απ' αυτόν: του την αποκάλυψε ο ουράνιος Πατέρας. Του είπε ακόμη το σπουδαίο εκείνο, ότι η ομολογία του αυτή είναι δυνατή και ακλόνητη σαν την πέτρα. Και πάνω σ' αυτήν την πέτρα της ομολογίας θα κτίσει ο ίδιος την εκκλησία του και δεν θα μπορέσουν να την κλονίσουν ούτε οι δυνάμεις του άδου (Μθ 16, 16-19).

Αλλ' επειδή αυτή την ομολογία του Πέτρου ο κόσμος δεν ήταν ακόμη έτοιμος να την ακούσει, τους έδωσε αυστηρή παραγγελία να μη τη λένε σε κανέναν (30).

Και αμέσως προχώρησε στην όχι ευχάριστη αποκάλυψη ότι ο Υιός του ανθρώπου, δηλαδή ο ίδιος, πρέπει να πάθει πολλά και ν' αποδοκιμαστεί από τους πρεσβύτερους αρχιερείς και γραμματείς, και να θανατωθεί, και μετά από τρεις μέρες ν' αναστηθεί (31).

Όλοι αυτοί που αναφέρει, αποτελούσαν την άρχουσα θρησκευτική τάξη του Ισραήλ, και, ενώ θα έπρεπε να είναι οι πρώτοι που θα δέχονταν τον Ιησού ως προφήτη και χρισμένο του Θεού, ως ανώτερό τους, ή έστω ως ίσο

τους, αυτοί τον φθόνησαν, τον περιφρόνησαν, τον μίσησαν, και το μίσος του τελικά τους οδήγησε στο φόνο του. Μεγάλο το αρχιερατικό μίσος.

Και οι ίδιοι οι μαθηταί καταλάβαιναν το αντιδραστικό πνεύμα των φαρισαίων και γραμματέων και διαισθάνονταν το μίσος προς το διδάσκαλό τους, αλλά για να έχουν σωστή και ρητή πληροφόρηση για τα αισθήματά τους, ο Κύριος τους αποκάλυψε τί πρόκειται να του κάνουν. Ότι πρέπει να τον αποδοκιμάσουν και να τον θανατώσουν. Αυτά θα γίνουν, αλλ' αυτοί όμως ως μελλοντικοί κήρυκες και συνεχισταί του έργου του, δεν έπρεπε ν' απογοητευθούν και να τα παρατήσουν, διότι δεν επρόκειτο να παραμείνει στο θάνατο, αλλά την τρίτη ημέρα μετά τη θανάτωσή του επρόκειτο ν' αναστηθεί, και όλοι οι εχθροί του να ηττηθούν κατά κράτος.

Οι αρχιερείς οι πρεσβύτεροι και οι γραμματείς που συνεχίζουν και σήμερα να δολοφονούν το Χριστό είναι ο εκάστοτε πάπας και ο περίγυρός του. Αυτοί διαστρεβλώνοντας το χωρίο που μας απασχόλησε πιο πάνω, δίνουν την έμφαση εκεί που δεν πρέπει, δηλαδή στον Πέτρο. Όχι στην ομολογία του Πέτρου, που όπως είπε ο Ιησούς, δεν ήταν δική του αλλά του Θεού Πατρός, ούτε δίνουν την έμφαση στην πρόρρηση του Χριστού για το θάνατο και την ανάστασή του: αυτά τα δύο είναι τα θαυμαστά στο διάλογο του Ιησού με τους μαθητάς του. Το ένα δείχνει την αυτοκυριαρχία και την εκουσία σταύρωσή του, και το άλλο ότι γνωρίζει τα πάντα γύρω από το άμεσο μέλλον του. Και το ένα και το άλλο φανερώνουν τη θεότητα του.

Έτσι ουσιαστικά γκρεμίζουν την κεντρική θεολογία του πάθους και της αναστάσεως του Χριστού και οικοδομούν την εγωκεντρική και εωσφορική παπική φλυαρία και φαντασιοκοπία του επάρατου πρωτείου. Ο Θεός να φυλάει την εκκλησία του από το θεοκτόνο παπισμό.

Εκδήλωση του εν Πάτραις Παραρτήματος της Πανελληνίου Ενώσεως Θεολόγων

Εν όψει του Πάσχα, μέσα στη χαρμολυπική περίοδο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, την Δευτέρα 15 Απριλίου 2013, το Τοπικό Παράρτημα της Πανελληνίου Ενώσεως Θεολόγων και με την ευλογία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ. κ. Χρυσοστόμου, διοργάνωσε εορταστική Εκδήλωση στο Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού Αγίου Νεκταρίου Πατρών. Ομιλήτρια η γνωστή Ιατρός - Πνευμονολόγος, κα Ασημίνα Ζανιά - Τσιμάρα, με θέμα: "Νηστεία: Υγεία Ψυχής και Σώματος".

Στην κατάμεστη αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου οι παρευρισκόμενοι άκουσαν την εμπεριστατωμένη και ε-

νημερωτική εισήγηση της ομιλήτριας, η οποία συνδύασε με άριστο τρόπο την ιατρική επιστήμη με την Θεολογία. Όπου και εξέπληξε το πολυπληθές ακροατήριο. Την ομιλήτρια προλόγισε η Πρόεδρος του Συλλόγου κ^α Δήμητρα Κόρδα - Κωτσάκη και την εκδήλωση έκλεισε ο Εκπρόσωπος του Σεβασμιωτάτου, ο Δ/τής του Ραδιοφωνικού & Τηλεοπτικού Σταθμού της Ι. Μ. Πατρών, Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Χρύσανθος Στελλάτος, ο οποίος μετέφερε τις ευχές του Μητροπολίτου μας. Μετά το τέλος της ομιλίας υπήρξε και γόνιμος και ε-

ποικοδομητικός διάλογος, όπου το λόγο μεταξύ των άλλων έλαβαν: ο Σχολικός Σύμβουλος Θεολόγων Νομών Αχαΐας, Αιτωλοακαρνανίας και Κεφαλληνίας κ. Δημήτριος Δημακόπουλος, ο πρώην Προϊστάμενος Β/θμιας Εκπαίδευσης κ. Παναγιώτης Παπαθεοδώρου, ο πρώην Σχολικός Σύμβουλος κ. Παναγιώτης Μαρτίνης και πολλοί άλλοι.

Μετά το πέρας της εισήγησης ακολούθησε δεξίωση μέσα σε μία ιδιαίτερα ζεστή ατμόσφαιρα, απολαμβάνοντας τα εκλεκτά εδέσματα.

Το Δ. Σ. των Θεολόγων ευχαριστεί θερμά και την εξαιρετική και ιδιαίτερα χαρισματική επιστήμονα αλλά και άνθρωπο κα Ασημίνα Ζανιά-Τσιμάρα αλλά και τον π. Χρύσανθο Στελλάτο, για την παραχώρηση του Πνευματικού Κέντρου αλλά και την τηλεοπτική κάλυψη της εκδηλώσεως.

ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΤΙΚΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ "ΠΟΡΦΥΡΑ"

Σε κλίμα κατάνυξης η Εταιρεία Προώθησης Βυζαντινού Πολιτισμού "ΠΟΡΦΥΡΑ" διοργανώνει συναυλία Εκκλησιαστικής Βυζαντινής Μουσικής με τίτλο: "Δος μοι τούτον τον ξένον".

Η εκδήλωση θα λάβει χώρα την Παρασκευή 26 Απριλίου 2013 και ώρα 20:00 στον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Πατρών. Την καλλιτεχνική επιμέλεια και χοροαρχία έχει ο Καθ. Εκκλ. Βυζ. Μουσικής και Πρωτοψάλτης κος Ανδρέας Τσιμάρας. Συμμετέχει ο 20μελής βυζαντινός χορός "NYN & AEI".

Η εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών. Θα αποδοθούν επιλογές ύμνων της Μ. Εβδομάδος με επίκεντρο την Μ. Παρασκευή (η Σταυρική Θυσία του Ιησού και ο Θρήνος της Παναγίας). Στην πορεία προς τον Γολγοθά και την Ανάσταση, η Βυζαντινή Υμνολογία σε συνδυασμό με την Κατανυκτική Ψαλμωδία μεταφέρουν τις προσευ-

χές των πιστών ενώπιον του Κυρίου.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι θα αποδοθεί για πρώτη φορά το τροπάριο "Τον Ήλιον Κρύψαντα", το οποίο ψάλλεται κατά την λιτάνευση του Επιταφίου (σήμερα ακούγεται σπανίως). Περιγράφει τον Ιωσήφ τον από Αριμαθαίας να καθικετεύει τον Πιλάτο, να του επιτρέψει να λάβει το σώμα του Ιησού, ώστε ευλαβικά να το ενταφιάσει. Έτσι πολλάκις, επαναλαμβάνει τη φράση "Δος μοι τούτον τον ξένον", η οποία αποτελεί και τον τίτλο της συναυλίας. Το τροπάριο αυτό είναι μέλος (αργοσύντομο) του Μάρκου Βασιλείου (παλαιού Μελοποιού και Χαρτοφύλακος του Πατριαρχείου Κων/πόλεως), γεγονός που του προσδίδει μεγάλη ποιητική και μουσική αξία. Το μέλος είναι σε ήχο πλάγιον του πρώτου με μονωδό, τον χοράρχη Ανδρέα Τσιμάρα. Με αυτό ο βυζαντινός χορός "NYN & AEI" θα ολοκληρώσει την συναυλία.

Άλλο ανάγνωσι και άλλο γνώσι του τυπικού

Ιστορείται στο θεόπνευστο βιβλίο των Πράξεων (8:26-39) ότι ο απόστολος Φίλιππος ο εκ των επτά βοηθών των 12 αποστόλων, ωδηγημένος από το άγιον Πνεύμα, συνάντησε κάποτε τον υπουργό οικονομικών της βασιλείας των Αιθίοπων, την ώρα που εκείνος αναχωρούσε από την Ιερουσαλήμ για την χώρα του. Ο Φίλιππος πλησίασε την άμαξα και τον είδε να κάθεται και να διαβάζει μεγαλοφώνως (όπως συνηθίζταν στην αρχαιότητα) τον προφήτη Ησαΐα. Τότε ο Φίλιππος τον διέκοψε από την μελέτη του και τον ρώτησε: *«Αρα γε γνώσκεις ά αναγινώσκεις; «Αραγε καταλαβαίνεις αυτά που διαβάζεις;» «Ανπλαμβάνεσαι το βαθύτερο νόημά τους;»*

Το καίριο αυτό ερώτημα του αποστόλου Φιλίππου, που είναι ταυτόχρονα και

βασική αρχή της φιλολογικής επιστήμης, μπορούμε να το μεταφέρουμε και σε κάθε άλλο κείμενο που έχουμε μπροστά μας, ειδικά όταν πρόκειται για το τυπικό και τα λειτουργικά κεί-

εκτόνησαν κυρίως ψάλτες με την πρόθεσι να καταρτίσουν ένα βοήθημα τυπικού για αρχαρίους. Οι εργασίες αυτές άλλοτε αναφέρονταν στον εσπερινό άλλοτε στον όρθρο (οι περισσότερες) και άλλοτε στο τυπικό κάποιων εορτών ή ειδικών ακολουθιών. Κάποιες περιλάμβαναν αναλυτικούς το τυπικό όλων των περιπτώσεων, δηλαδή των καθημερινών, των κυριακών, δεσποτικής ή θεομητορικής εορτής, για μνήμη εορταζομένου αγίου, και λοιπά. Όλες σχεδόν ήθελαν να δώσουν την δυνατότητα στον αδαή περί το τυπικό να ανατρέχει στην ανάλογη τυπική περίπτωση και να διεκπεραιώνει επακριβώς και αλαθήτως την ακολουθία.

Παρά το ότι οι συγγραφείς είχαν καταβάλει μεγάλο κόπο για τις εργασίες τους και ο σκοπός τους ήταν αγαθός, συνήθως τα πονήματά τους παρουσίαζαν σημαντικές αδυναμίες, και εντέλει διαπίστωνε κανείς ότι στις περισσότερες περιπτώσεις είχαν καταπιασθή με έργο που υπερέβαινε τις γνώσεις των και τις δυνατότητές των.

Πρόκειται ακριβώς για το θέμα της επιφανειακής γνώσεως και της βαθύτερας κατανοήσεως των δεδομένων. Επειδή κάποιος ξέρει να οδηγεί το προσωπικό του αυτοκίνητο, δεν σημαίνει ότι είναι και επαγγελματίας οδηγός στην «φόρμουλα 1» ή μηχανικός αυτοκινήτων. Επειδή ένας μπορεί να αλλάξει τις μπαταρίες στο ραδιόφωνό του, δεν σημαίνει ότι είναι και επαγγελματίας ηλεκτρολόγος. Το ότι κάποιου του αρέσει στον ελεύθερο χρόνο

Θέματα Εκκλησιαστικού Τυπικού και Λειτουργικής

του να διαβάξει λογοτεχνία, δεν σημαίνει ότι είναι και ο ίδιος λογοτέχνης ή ακόμη περισσότερο φιλόλογος. Και το ότι κάποιος διαβάζει τις τυπικές οδηγίες της ημέρας, δεν σημαίνει ότι αυτομάτως έχει κατανοήσει το πλήρες τυπικό και μπορεί να ερμηνεύσει τις αρχαίες διατάξεις. Συμβαίνει δε μερικές φορές να καταπιάνονται ωρισμένοι με το εκκλησιαστικό τυπικό, ακριβώς επειδή έχουν άγνοια γύρω από αυτό, και θέλουν σε πρώτη φάσι να αναπληρώσουν τις δικές τους ελλείψεις και μέχρις εδώ καλώς. Αφού όμως συγκεντρώσουν ένα υλικό συχνά αμφίβολης προελεύσεως, χωρίς να έχουν έναν έγκυρο οδηγό στην μελέτη τους, και χωρίς τελικώς να έχουν καλύψει τα κενά τους, φαντάζονται ότι μπορούν να γίνουν και ρυθμιστές του τυπικού της Εκκλησίας με μοναδικό οδηγό την άγνοιά τους η τις εσφαλμένες αντιλήψεις των. Αλλά ας δούμε

στην συνέχεια συγκεκριμένα παραδείγματα, στα οποία διεπίστωσα (όχι χωρίς έκπληξη, ομολογώ) ότι η πλειονότητα των επιδοξων συγγραφέων παρουσιάζει σφάλματα, παρερμηνείες, και σύγχυσι δεδομένων.

Μεθοδολογικώς πολλά τέτοια πονήματα τυπικού μάλλον δημιουργούν μεγαλύτερη σύγχυσι, διότι δίνουν την εντύπωση ότι υπάρχουν πολλά είδη εσπερινού και όρθρου, ενώ στην πραγματικότητα ο βασικός σκελετός είναι ένας για όλες τις περιπτώσεις. Πάνω σ' αυτόν τον βασικό σκελετό πρέπει κατά περίπτωση να γίνονται οι αναγκαίες αλλαγές για την ακολουθία κάθε ημέρας. Ωρισμένοι όμως αντί να παραθέσουν τον βασικό τούτο σκελετό (ο οποίος είναι ο εσπερινός ή ο όρθρος της απλής καθημερινής) και επ' αυτού να προχωρήσουν στις διάφο-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 9η ΣΕΛΙΔΑ

Το τυπογραφείο "Αφροί Κ. ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΙ" πλημμύρισε από μαθητές του 60ου Δημοτικού Σχολείου

Με παιδικά χαμόγελα και χαρούμενες φωνές γέμισε και πάλι το σύγχρονο τυπογραφείο «Αφροί Κ. Κολλιόπουλοι» (Ακρωτηρίου 55 – τηλ. 2610 34 15 15) την περ. Δευτέρα 15 Μαρτίου. Επισκέπτες αυτή τη φορά ήσαν 45 μαθητές της Ε' Δημοτικού του 60ου Δημοτικού Σχολείου της πόλεώς μας.

Σκοπός τους ήταν να δουν από κοντά τις εκτυπωτικές μηχανές offset και να γνωρίσουν τη διαδικασία παραγωγής ενός εντύπου από τη σελιδοποίησή του στον υπολογιστή μέχρι την κατασκευή των φιλμ, των τσίγκων και την τελική εκτύπωσή του. Στα παιδιά μίλησε αρχικά ο εκ των ιδιοκτητών του τυπογραφείου κ. Αλέξανδρος Κολλιόπουλος ενώ μπορείτε να φανταστείτε τον ενθουσιασμό που ακολούθησε όταν και οι άλλοι δύο ιδιοκτήτες, οι κ.κ. Ανδρέας Κολλιόπουλος και Χρήστος Κολλιόπουλος έβαλαν μπροστά τις μηχανές να εκτυπώσουν.

Την ευκαιρία να ασχοληθούν με το θέμα της τυπογραφίας άντλησαν τα παιδιά από τη συμμετοχή τους στο πολιτιστικό πρόγραμμα «Από το βυζαντινό πάπυρο στο e-book» που εκπονείται στο σχολείο τους με υπεύθυνους εκπαιδευτικούς την κ. Μαρ. Παντελέου, την κ. Φρ. Τσιπροπούλου και τον κ. Ιωαν. Παναγιωτόπουλο.

Αφού απαντήθηκαν όλες οι ερωτήσεις και μετά από συζήτηση για τα πλεονεκτήμα-

τα και μειονεκτήματα της δουλειάς του τυπογράφου, τα παιδιά έφυγαν κρατώντας στο χέρι μια φρεσκοεκτυπωμένη εφημερίδα «Ο Εκκλησιολόγος». Καλή πρόοδο να έχουν στα μαθήματα και τη ζωή τους.

* Να τονίσουμε, ότι το εν λόγω εκδοτικό τυπογραφείο συμπληρώνει τριάντα χρόνια συνεχούς λειτουργίας και τα τελευταία χρόνια εκδίδονται σε αυτό οι εβδομαδιαίες εφημερίδες «Ο Εκκλησιολόγος», η «Κοινωνιολογία», ο «Αχαϊκός Τύπος», ο «Αγών της Ιτέας», οι ημερήσιες εφημερίδες των Πατρών «Αλλαγή», «Γεγονότα» και «Ημερήσιος Κήρυξ». Ακόμη τυπώνονται βιβλία, έντυπα συσκευασίας (μπλοκ), αφίσες, διαφημιστικό έγχρωμο υλικό, προσκλήσεις γάμων – βαπτίσεων, μπιλιέτα κ.α.

Παλαιότερα, εκδίδοντο οι εφημερίδες που έγραφαν ιστορία στον χώρο που υπηρετούσαν ή υπηρετούν όπως: «Πάτρα Σπορ», «Καλαβρυτινές Απόψεις», «Μυρσίνη», «Φρουρός», «ΣΤΥΞ», «Εν Αιθρία», «Φωνή των Καλαβρυτών», ενώ στα πρώτα βήματα της έγχρωμης εκτυπώσεως της ημερήσιας εφημερίδας «Πελοπόννησος», απ'

αυτή την τυπογραφική μονάδα ξεκίνησε.

Στον μηχανολογικό εξοπλισμό του τυπογραφείου έχει προστεθεί υπερσύγχρονο μηχάνημα ψηφιακής εκτυπώσεως και κατασκευής ξύλινων - μηχανικών σφραγίδων.

Ο διδάσκαλος της αγάπης

Όσιος Μάξιμος ο Ομολογητής (580-662)

Έλαβε σπουδαία φιλοσοφική και θεολογική μόρφωση. Νέος υπήρξε Πρωτασηκρίτης, δηλαδή αρχιγραμματεύς, του αυτοκράτορος Ηρακλείου. Οι αυλικές τιμές δεν τον δελέσαν διόλου. Δεν αργεί, μετά τετραετία, να καρεί μοναχός στη μονή της Θεοτόκου – Χρυσουπόλεως. Μετά μία δωδεκαετία νήψεως, καθάρσεως, ασκήσεως, προσευχής και μελέτης αναχωρεί με τον πιστό του μαθητή Αναστάσιο για τη μονή του Αγίου Γεωργίου – Κυζίκου. Εκεί αρχίζει τη συγγραφή των θεόπνευστων, θεοκίνητων και θεοφώτιστων έργων του.

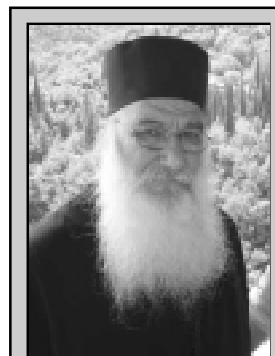
Πολεμικές επιχειρήσεις της εποχής τον αναγκάζουν να μετακινείται σε διάφορους τόπους: Κρήτη, Κύπρος, Καρχηδόνα, Ρώμη. Για την ακεραία πίστη του και τη σθεναρή υποστήριξη των δύο φύσεων του Κυρίου διώκεται κι εξορίζεται ο γνήσιος ομολογητής της Ορθοδόξου πίστεως ως αιρετικός. Οι παρασυρμένοι εχθροί της αλήθειας του κό-

βουν τη γλώσσα και το χέρι, για να μη μιλά και γράφει άλλο και τους ελέγχει. Τελείωσε τον ένθεο και οσιομαρτυρικό βίο του φυλακισμένος σ' ένα φρούριο της Αλανίας του μακρυνού Καυκάσου. Στο συναξάρι του αναφέρεται ότι στον τάφο του κάθε νύχτα άναβαν από μόνοι τους τρεις πυρσοί, σύμβολο της Αγίας Τριάδος, κι επιβραβεύσεως της ομολογίας του γενναίου αθλητού του πνεύματος. Η χαριτόβρυτη τιμία δεξιά του φυλάγεται στην αθωνική μονή

του Αγίου Παύλου. Η μνήμη του τιμάται στις 21 Ιανουαρίου, μετά των μεγάλων εορταζομένων αγίων αυτού του μηνός, παρότι κοιμήθη στις 13 Αυγούστου, όπου τιμάται η ανακομιδή των τιμών λειψάνων του.

Ο μέγας όσιος υπήρξε ο κύριος μαχητής της κακοδόξου αιρέσεως του μονοφυσισμού ή μονοθελητισμού. Δεν αγωνίσθηκε μ' εμπάθεια, ταραχή, φθόνο και κακία, αλλά υπερασπιζόμενος μ' επιμονή, υπομονή κι επιμέλεια την αλήθεια. Κτύ-

πησε το ψέμα, θέλησε να εξολοθρεύσει την κακοδοξία, μίσησε την αμαρτία και

π. Μωυσής
Μοναχός Αγιορείτης

λεί και το κέντρο του όλου θεολογικού «συστήματος» του μεγαλονύμου θείου Μαξίμου».

Η σχέση μας με τον Θεό, υποστηρίζει ο άγιος Μάξιμος, είναι σχέση αγάπης. Φθάνει να πει: «Ως φυσικός ελκτικός ο Θεός, κινεί προς τον εαυτόν του την έφεσιν των όντων που κινούνται προς τον Θεόν. Έτσι λοιπόν, ο Θεός και κινεί και κινείται επειδή διψά να τον διψούν, αγαπά να αγαπάται και έρωσ του είναι να τον ερωτεύονται». Ο άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης, βιώνοντας την ίδια θεία εμπειρία, έγραφε: «Ο θεός έρωσ είναι και εκστατικός επειδή δεν αφήνει τους εραστές να ανήκουν εις τον εαυτόν των, αλλά εις τους ερωμένους».

Ο άγιος Μάξιμος τονίζει ξεκάθαρα πως αν δεν γίνει πρώτα η κάθαρση του νου και του λογιστικού, θυμικού και επιθυμητικού της ψυχής, δια της τηρήσεως των θείων εντολών, ο άνθρωπος δεν μπορεί ν' αγαπήσει τέλεια τον Θεό, να βιώνει θεωρίες και να θεολογεί. Δίχως τη μεταποίηση των παθών σε αρετές και την οικείωση των ένθεν αρετών ο αγωνιστής κινδυνεύει να παρασυρθεί σε πλάνες. Η εμπειρία του Αγίου Όρους μάλιστα, σοφά και απλά, διδάσκει πως το πλανεθείς είναι εύκολο, αλλά το να ξεπλανηθείς αρκετά δύσκολο! Η ομολογία θέλει φώτιση, σύνεση, διάκριση, σεμνότητα, σοβαρότητα, υπευθυνότητα, γνώση, θάρρος και μεγάλη προσοχή.

Ο θεός Μάξιμος, τον οποίο αν μπορούμε να πούμε κι εμείς ευγνωμονούμε για τη μέγιστη προσφορά του έργου του, είναι ένας άριστος θεωρητικός πατήρ της Εκκλησίας μας και μας εισάγει σταδιακά στον θείο έρωτα, ως λίαν ερωτευμένος ο ίδιος του Παναγάθου Θεού. Πάσχωι τα θεία μας παρακινεί και λέγει: «Μακάριος ο νους που ξεπέρασε όλα τα όντα και κατατρυφά αδιαλείπτως της θείας ωραιότητας». Είναι κρίμα το σημερινό κήρυγμα της Εκκλησίας να μη παρουσιάζει τον πλούτο της μυστικής θεολογίας και να μένει σ' ένα κοινωνικό σχόλιο της παρερχόμενης και φθηνής επικαιρότητας. Να μη μας πλοηγεί στον ουρανό, να μη μας προσανατολίζει στην άκτιστη θεία χάρη, στην άπειρη αγάπη του Θεού και Πατέρα. Ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής είναι ο ιστορικός διδάσκαλος της αληθινής αγάπης. Λέγει χαρακτηριστικά: «Ο αγαπών τον Θεόν, δεν δύναται να μη αγαπήσει και κάθε άνθρωπον ως εαυτόν, έστω και αν ακόμη ο αγαπώμενος ενεργείται από τα πάθη, όπως συμβαίνει και με τους μη ακόμη καθαρούς. Γι' αυτό βλεπώντας τον αδελφό του να βελτιώνεται χαίρεται αμέτρητα και ανέκφραστα...».

Άλλο ανάγνωσι και άλλο γνώσι του τυπικού

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 8η ΣΕΛΙΔΑ

ρες παραλλαγές ομαδοποιώντας τις περιπτώσεις των εορτών, πράττουν ακριβώς το αντίθετο. Άρα απουσιάζει η σωστή επαγωγική και παιδαγωγική μέθοδος, διότι όποιος μάθη την ακολουθία μιας απλής καθημερινής, σωστά όμως, ξέρει να τέλεση την ακολουθία και για όλες τις άλλες καθημερινές του έτους· όποιος όμως μαθαίνει μόνο τις Κυριακές και τις γιορτές, νομίζει ότι υπάρχουν πολλά τυπικά, μπερδεύεται, και στο τέλος δεν ξέρει τίποτε.

Συχνά χρησιμοποιούνται εσφαλμένα παραδείγματα. Δεν μπορεί σήμερα να κατατάσσει κανείς την εορτή της Υπαπαντής στις δεσποτικές εορτές και όχι στις θεομητορικές, ούτε πρέπει να αγνοούμε ότι η συγκεκριμένη εορτή είναι κατ' ακρίβειαν δεσποτοθεομητορική. Ή πάλι σε μία εργασία αναφερόταν ως παράδειγμα τυπικού δεσποτικής εορτής η 1η ιανουαρίου, ενώ η εν λόγω ημέρα δεν είναι ίσης αξίας με τις υπόλοιπες δεσποτικές εορτές, αλλά μικρότερη και από τις θεομητορικές (δεν εννοώ φυσικά την θεολογική της αξία, αλλά αναφέρομαι στην λειτουργική τάξη της ημέρας), και το τυπικό της μόνον ως υπόδειγμα δεν μπορεί να χρησιμεύσει. Άλλοι πάλι εξομοιώνουν γενικώς τους μεγάλους και μικρούς αγίους θεωρώντας ότι όλοι είναι εορταζόμενοι, χωρίς να γνωρίζουν ότι όλα τα τυπικά ανεξαιρέτως διακρίνουν τους αγίους του μηναίου σε εορταζομένους και μη.

Ενα βοήθημα τυπικού δεν μπορεί να έχει αδόκιμη και ασαφή ορολογία, αλλά χρειάζεται ακριβολογία στην διατύπωση. Εάν κάποιος στο σύγγραμμά του κάνει λόγο για «μηνιαία» αντί *μηναία*, «σταυρώνυμα» αντί *σταυροαναστάσιμα*, «αλληλουαρίο» αντί *αλληλου(ι)άριον* και άλλα παρόμοια, δείχνει ότι έχει πολύ δρόμο ακόμη να διανύσει στην εκμάθησι του τυπικού και όχι ασφαλώς να θεωρήσει τον εαυτό του διδάσκαλο των άλλων. Οδηγίες όπως: «αν λοιπόν υπάρχει κάτι στο μηνιαίο, τότε παίρνουμε και από το μηνιαίο· την Κυριακή πρώτα παίρνουμε από την παρακλητική...» όχι μόνον δεν βοηθούν κανέναν, αλλά αντιθέτως είναι εσφαλμένες, δημιουργούν σύγχυση, και φανερώνουν την άγνοια του συντάκτη τους.

Διάβασα κάποτε σε ένα τέτοιο κείμενο ότι «κατά τις Κυριακές στο μοναστηριακό τυπικό έχουμε 9 κανόνες αντί 6 που χρησιμοποιούνται στις ενορίες»! Εδώ ο συγγραφέας συγχέει τις ωδές με τους κανόνες, διότι ουδέποτε στον όρθρο διαβάζονται περισσότεροι από τρεις κανόνες. Ο κάθε κανόνας αποτελείται από ωδές (= ποιητικές ενότητες), οι οποίες είναι 9 ή συνήθως 8, και κατά την περίοδο του Τριωδίου 3 ή 4. Οι κανόνες είναι ακριβώς ίδιοι είτε ψάλλουμε σε ενορία είτε σε μοναστήρι. Δεν υπάρχουν άλλοι κανόνες για τα μοναστήρια και άλλοι για τις ενορίες. Το ότι σε πολλές περιπτώσεις, όχι μόνο ενοριών αλλά και μοναστηριών ακόμη, δεν λέγονται ολόκληροι οι κανόνες (είτε ψαλτά είτε διαβαστά) οφείλεται σε μία σωρεία παρατυπιών, που συνιστούν κατάλυσι του τυπικού, αλλά η ανάλυσι αυτού του ζητήματος δεν είναι του παρόντος.

Συχνά υπάρχουν πολλά και κραυγαλέα λάθη τυπικού και εισάγονται πολλές αυθαιρεσίες. Μία εργασία ώριζε να ψάλλεται εν Κυριακή πάντοτε και το απολυτίκιον του μη εορταζομένου αγίου της ημέρας, διότι προφανώς ο συγγραφέας αγνοούσε ότι κανονικώς αυτοί οι αγίοι δεν έχουν απολυτίκιο. Μία φορά διάβασα το ανήκουστον ότι σε Κυριακή, αν τύχη μεγάλος εορταζόμενος άγιος, προστίθενται στους αίνους 4 τροπάρια, ενώ αν είναι μικρός ο εορταζόμενος άγιος, προστίθενται μόνον 2 τροπάρια! Το σωστό είναι ότι στους αίνους της Κυριακής ψάλλονται 8 αναστάσιμα στιχηρά. Αν τώρα τύχη εορταζόμενος άγιος, λέγονται μόνον 4 αναστάσιμα και άλλα 4 στιχηρά του αγίου, ο συνολικός αριθμός τους όμως παραμένει 8· δεν γίνονται ούτε 6 ούτε 12.

Έγραφε κάποιος ότι σε ακολουθία καθημερινής (α-

πό Δευτέρας έως Παρασκευής) άνευ εορταζομένου αγίου, «αν υπάρχει κάτι στο μηνιαίο, παίρνουμε από το μηνιαίο πρώτα και στην συνέχεια συμπληρώνουμε από την παρακλητική», πράγμα εντελώς λάθος, διότι πάντοτε προηγείται η παρακλητική. Και πάλι δεν παίρνουμε «κάτι» από το ένα βιβλίο και «κάτι» από το άλλο σαν να φτιάχνουμε σαλάτα· δεν είναι απροσδιόριστο αυτό το «κάτι», αλλά είναι με ακρίβεια καθωρισμένο πόσα και ποιά τροπάρια θα ψάλλουμε από την παρακλητική και από το μηνιαίο, ανάλογα με την περίπτωση. Ένας άλλος δεν ήξερε ότι, αν σε μία Κυριακή τύχη και μεγάλη δεσποτική εορτή (Χριστούγεννα, Θεοφάνεια, Μεταμόρφωσις κ.λπ.), τότε στις ακολουθίες δεν λέγονται τα αναστάσιμα αλλά μόνον οι ύμνοι της εορτής· άρα στον εσπερινό δεν λέγονται 10 εσπέρια ούτε στον όρθρο τρεις κανόνες ούτε στους αίνους 8 στιχηρά. Εξαιρούνται για ειδικούς λόγους οι εορτές της Περιτομής του Κυρίου και της Ινδίκτου. Στις σημειώσεις του ο συντάκτης έγραφε άλλ' αντ' άλλων!

Τα Σάββατα έχουν αρκετές ιδιαιτερότητες ως προς το τυπικό· σε άλλα ψάλλεται *αλληλουία* και σε άλλα «Θεός Κύριος». Όταν συμπάλλεται παρακλητική, τότε στον όρθρο πρώτος λέγεται ο κανών του μηναίου και ύστερα οι κανόνες της παρακλητικής ή του Τριωδίου. Αυτό ορίζουν το Τυπικό της λαύρας του αγίου Σάββα (στο οποίο ο κανών του μηναίου αντικαθίσταται από τον κανόνα του αγίου της μονής για ειδικούς λόγους), το Τυπικό της Μεγάλης Εκκλησίας (σελ. 335), και αγιορειτικά τυπικά. Η τάξις αυτή τηρείται σε όλα τα τυπικά τουλάχιστον κατά την περίοδο του Τριωδίου. Άλλη τάξις είναι να προηγούνται οι δύο κανόνες της παρακλητικής και κατόπιν να ακολουθή ο κανών του μηναίου. Έτσι αναφέρουν πάλιν το Τυπικό της Μεγάλης Εκκλησίας (σελ. 46), η Τάξις του Γ. Μπεκατόρου και το Σύστημα Τυπικού (σελ. 108 και 110) του π. Κων. Παπαγιάννη. Στην ακολουθία του Σαββάτου ψάλλονται και νεκρώσιμα τροπάρια· όταν όμως τύχη άγιος εορταζόμενος ή ημεορταζόμενος, τα νεκρώσιμα συνήθως δεν λέγονται. Όλες αυτές οι λεπτομέρειες του τυπικού των Σαββάτων ως επί το πλείστον είναι άγνωστες στους επίδοξους συγγραφείς τέτοιων μελετών.

Τα κείμενα στα οποία αναφέρομαι δεν είδαν το φως της δημοσιότητας, καθόσον τουλάχιστον γνωρίζω. Μπορεί ο κόπος των συγγραφέων να ήταν μεγάλος και ο σκοπός τους καλός, αλλά η διαπραγματεύσεις του θέματος ήταν ανεπιτυχής. Αυτού του είδους οι εργασίες δέχονται απλώς την άγνοια και την σύγχυση που επικρατεί σήμερα σε πολλούς γύρω από το τυπικό.

Γνωρίζω μόνον μία παρόμοια εργασία για το τυπικό του όρθρου, που εκδόθηκε από ιδιωτικό φορέα προ ετών. Ο συγγραφέας του βιβλίου, αν και οψιμαθής περί τα θέματα αυτά, εντούτοις ήταν ιδιαίτερα προσεκτικός και με καλή κατανόηση των πραγμάτων, στηρίχθηκε σε έγκυρες πηγές τυπικού, και παρουσίασε την ύλη του με ευμέθοδο τρόπο. Απέφυγε τις αυθαιρεσίες και τις πολλές παρερμηνείες και κατήρτισε ένα συγκροτημένο πόνημα με πολλά θετικά και ωφέλιμα στοιχεία.

Εν τω μεταξύ από το 2006 έχει εκδοθή από την Αποστολική Διακονία ένα έργο μνημειώδες και πληρέστερο από κάθε άλλο τυπικό μέχρι τώρα, το Σύστημα Τυπικού του π. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, που περιέχει το τυπικό όλων των ημερών του έτους και όχι μόνο των εορτών. Επειδή το Σύστημα Τυπικού καλύπτει με επάρκεια τις ακολουθίες όλων των καθημερινών και εορτασμών ημερών, νομίζω ότι υπερκαλύπτει και τις διάφορες μεμονωμένες και ατελείς εργασίες, για τις οποίες έγινε λόγος εδώ, οπότε δεν χρειάζεται να πελαγοδρομούμε και να πονοκεφαλιάζουμε για τα θέματα αυτά. Υπάρχουν πλέον στις ημέρες μας τα κατάλληλα βοηθήματα που μας καθοδηγούν στην τήρησι του σωστού τυπικού, αρκεί να τα χρησιμοποιήσουμε σωστά.

όχι τον αμαρτωλό. Ο άγιος Μάξιμος συνεχώς στα έργα του τονίζει ότι δίχως την αγάπη η σωτηρία είναι λίαν προβληματική. Οδηγεί τους αναγνώστες του με πολύ ωραίο τρόπο να κατανοήσουν ότι πλάσθηκαμε όλοι από την άπειρη αγάπη του Θεού και είμεθα υποχρεωμένοι ως μαθητές του να τον αγαπάμε ολόκαρδα, ολόψυχα και ολόθερμα, καθώς και τον κάθε συνάνθρωπο, πλησίον και αδελφό μας. Η φιλοθεία είναι πάντοτε συνυφασμένη με τη φιλανθρωπία, τη φιλαδελφία, τη φιλοτεκνία, τη φιλοπωχία και φιλαλληλία.

Ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός τον θεό Μάξιμο με ιδιαίτερο θαυμασμό τον ονομάζει «θεοπρεπές της φιλοσοφίας ενδιαίτημα», «βάσιν των δογμάτων», «σάλπιγγα της σοφίας» και «μαρτύρων ακρότητα». Ο Μέγας Φώτιος λέγει πως αν «κανείς αγαπά ν' ανυψώνει το νου του με πνευματικές εξηγήσεις και θεωρίες, δεν μπορεί να πετύχει πιο ποικίλες και πιο μελετημένες από αυτές». Ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης γράφει πως στα μαξίμια κεφάλαια «φιλοσοφείται η εργασία και η γνώσις της ιεράς και θεοποιού αγάπης, η άππαιστος ορθότης της υψηλής θεολογίας κρατύνεται, αναδεικνύεται επιστημονώς η πρακτική θεωρία των θεοειδών αρετών και στηλιτεύεται η βδελυκτή συμμορία των αντιθέτων προς τας αρετάς παθών και κακιών». Ο μακαριστός Γέροντας Θεόκλητος Διονυσιάτης προλογίζοντας τα 400 Κεφάλαια περί αγάπης του εν αγίοις πατρός ημών Μαξίμου του Ομολογητού, έγραφε: «Η καθαρά του ψυχής, ελαμπομένη υπό των ακίστων ενεργειών του Αγίου Πνεύματος και ζώσα εν Χριστώ, ανεκάλυψε την αγάπην του Θεού προς την κτίσιν και της κτίσεως προς τον Θεόν, αλλά με τόσην ενάργεια, ώστε να διαγνώσθ, ότι η δεσπόζουσα σχέση των είναι ο «εκστατικός έρωσ» του Θεού, ελκομένου προς τα όντα και των όντων ελκομένων υπό του Θεού! Θα ηδύνατο δε να υποστηριχθεί, ότι η βαθυτάτη αυτή εμπειρία αποτε-

"ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΟΛΥΖΩΪΔΗΣ, ο ιστορικός, ο λόγιος, ο αγωνιστής του '21"

Μία άκρως ενδιαφέρουσα διάλεξη πραγματοποιήθηκε πριν από λίγες ημέρες στη Διακίδειο Σχολή Λαού, από τον εκπαιδευτικό τ. Δ/ντή Λυκείου και συγγραφέα κ. Δημήτριο Παπαθανασόπουλο με θέμα: "ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΟΛΥΖΩΪΔΗΣ, ο ιστορικός, ο λόγιος, ο αγωνιστής του '21".

Με την ευκαιρία της επετείου της ηρωϊκής Εξόδου του Μεσολογγίου (Κυριακή 28 Απριλίου των Βαίων) παρουσιάζουμε σε δύο συνέχειες την παρακάτω εργασία του κ. καθηγητού.

Ήτο ανήρ συνταγματικός ο Πολυζωΐδης και δι' αυτό αντεπολιτεύθη τον Ι. Καποδίστρια, θεωρήσας τούτον ως αυταρχικόν εις την Διοίκησιν. Μάλιστα ο Πολυζωΐδης ως εκδότης και αρθρογράφος της εφημερίδος "ΑΠΟΛΛΩΝ" (Μαρτ. - Οκτ. 1831) απροκαλύπτως συνιστούσε αποστασίαν από την νόμιμον κυβέρνησιν και ήσκησε οξείαν αντιπολιτευτικήν τακτικήν. Ο Ιωάννης Καποδίστριας επειδή εγνώριζε τα διοικητικά και οργανωτικά προσόντα του Πολυζωΐδη διώρισε τούτον παραβλέψας την σφοδράν **πολεμικήν** του ως επί κεφαλής της επιστασίας της πωλήσεως των τουρκικών εν Αθήναις κτημάτων. Ακόμη ανέθεσεν εις αυτόν την προεδρείαν του πρωτοκλήτου (πρωτοβαθμίου) δικαστηρίου εις Σύρον και Μύκονον. Ο Πολυζωΐδης απειποιήθη τα αξιώματα αυτά. Τότε λόγω κυβερνητικών επεμβάσεων προς παρεμπόδισιν της εφημερίδος "Απόλλων" ο Πολυζωΐδης υπεχρεώθη να μεταφέρει την έδραν της εφημερίδος του εις Ύδραν, που ήτο κέντρον του αντικαποδιστριακού αγώνος.

Ακολουθώς εις την συνέλευσιν της Προνοίας, όπου είχε εκλεγεί πληρεξούσιος διετράνυνε τις δημοκρατικές του αντιλήψεις. Αντετέθη και εις την ανάρρησιν του Όθωνος εις τον θρόνον, εφ' όσον δεν είχε ψηφισθή προηγουμένως Σύνταγμα, που να περιέχη παρομοίαν ρήτραν.

Ως προς την οξείαν αυτήν αντιπολιτευτικήν συμπεριφοράν του ανδρός προς την Κυβέρνησιν του Ι.Καποδίστρια, ημπορεί να τονίση κάποιος ότι ο Πολυζωΐδης ηστόχησε, έπεσε έξω. Δεν αμφιβάλλομεν να ηστόχησε και λόγω του νεαρού της ηλικίας του και διότι ίσως ετελούσε υπό το κράτος της ζωηράς εντυπώσεως της λειτουργίας των συνταγματικών πολιτευμάτων Ευρωπαϊκών κρατών. Δεν είχε όμως εννοήσει ο Πολυζωΐδης ότι ένα νέον κράτος, όπως η Ελλάς, με πληθυσμόν μη χειραφετηθέντα ακόμη από τον μακραίωνα ασιατικόν δεσποτισμόν, δεν ήτο δυνατόν να διοικηθή άλλως πως, παρά με έκτακτα μέτρα, που εφήρμοζε ο πολύς Ι.Καποδίστριας.

Βεβαίως με την Δ' Εθνικήν Συνέλευσιν ο Πολυζωΐδης ηγωνίσθη υπέρ της ιδρύσεως Συνταγματικής Κυβερνήσεως, αλλ' αυτή διελύθη τον Αύγουστον 1832.

Εν πάση περιπτώσει νέα περίοδος δράσεως του Α. Πολυζωΐδη ήρχισε μετά την άφιξιν του Βασιλέως Όθωνος εις την χώραν. Η Αντιβασιλεία του Όθωνος εκτιμώσα την νομικήν συγκρότησιν και κατάρτισιν του Πολυζωΐδη τον διώρισε πρόεδρον του Πρωτοδικείου Ναυπλίου.

Αλλ' εις το μεταξύ η ίδια η Αντιβασιλεία ηθέλησε, υπείκουσα εις διαβολάς διαφόρων, να θέση εκποδόν τους μεγάλους ήρωας του αγώνος τού '21, τον «Γέρο του Μωρηά», Θ.Κολοκοτρώνη και Δ. Πλαπούτα, καθώς και άλλους άνδρας αγωνιστάς της Εθνεγερσίας, ως δήθεν αρχηγούς επαναστατικού κινήματος και ως δήθεν ενόχους εσχάτης προδοσίας (crimen Jestatis) και δι' αυτήν την κατηγορίαν συνεκρότησε έκτακτον στατοδικεϊόν διά να δικασθούν. Πρόεδρος του Εκτάκτου Στρατοδικείου ωρίσθη ο Α.Πολυζωΐδης, μέλη αυτού ήσαν οι Α. Βούλγαρης, Δ. Σούτσος, Φ.Φραγκούλης και Γ.Τερτσέτης. Οι βαυαροί Αντιβασιλείς επίστευον ότι, επειδή ο Πολυζωΐδης ήτο αντίπαλος του Κολοκοτρώνη είχε αντιπολιτευθή - θα υπέγραφε την καταδίκην του. Αλλ' εις μάτην. Απεναντίας ο Πολυζωΐδης και ο Τερτσέτης πεισθέντες περὶ της αθωότητος των δικαζομένων αντέστησαν. Εδίκασαν την υπόθεσιν με πάσαν αμεροληψίαν και εμειοψήφισαν. Καί ως εκ τούτου ηρνήθησαν να υπογράψουν καταδικαστικήν απόφασιν. Ο ίδιος τότε ο υπουργός της Δικαιοσύνης ηπειλίησε τον Πολυζωΐδη διά λόγξης διά να τον εκβιάσθ.

Οι δύο στρατηγοί εσώθησαν, καθ' όσον η αντιβασιλεία δεν απετόλμησε να εκτελέση μίαν τοιαύτην απόφασιν (25 Μαΐου 1834) ληφθείσαν από την πλειοψηφίαν του δικαστηρίου. Διαμαρτυρόμενος ο Πολυζωΐδης ετόνισε ότι «**Θεωρεί την απόφασιν άδικον και ατιμάζουσαν άνδρας αθώους και ενδόξους, επικίνδυνον δε και κυλιδούσαν εκ προοιμίωv τα δικαστήρια της Νέας Βασιλείας και ασεβούσαν προς την αλήθειαν και την δικαιοσύνην**».

Η τοιαύτη στάσις, ηρωική και γενναία, εστοίχισε εις τους δύο εντίμους δικαστάς, Αναστ. Πολυζωΐδην και Γεώργιον Τερτσέτη 4 μηνών φυλάκισιν.

Αφέθησαν εν συνεχεία ελεύθεροι κατόπιν αθωοτικής αποφάσεως υπό δικαστηρίου, εις το οποίον παρεπέμφθησαν επί απειθεία δήθεν.

Ο ιστορικός σημειώνει σχετικώς: «**Ο Πολυζωΐδης εθαυμάσθη ότι ανήρ άνευ πολιτικής δυνάμεως, αλλ' απλούς λάτρης της Θέμιδος κατίσχυσε της πονηρά βουλευσαμέ-**

νης αντιβασιλείας» (Γ.Κρέμος "Γενική Ιστορία" τομ. Α' Αθήναι, 1989, σελ. §α').

Η περαιτέρω σταδιοδρομία του ανδρός διαγράφεται συνοπτικώς ως εξής:

Ο Όθων, οξύνους άνθρωπος γενικώς, άμα τη ενηλικιώσει του εξετίμησε τα σπουδαία προτερήματα του Πολυζωΐδη τον διώρισε αντιπρόεδρον του νεοσυστάτου Αρείου Πάγου και Σύμβουλον Επικρατείας (γερουσιαστής). Βραδύτερα δε διορίζεται ως Υπουργός Παιδείας και Εσωτερικών. Ως υπουργός Παιδείας (γραμματεὺς Εκκλησιαστικών και Δημοσίας Εκπαιδεύσεως) εξέδωκε τα Βασιλικά Διατάγματα της 22ας και 26ης Αυγούστου του 1837 «**Περί συστάσεως του Πανεπιστημίου**» και «**Προσωρινού Κανονισμού αυτού**», αλλ' και ως υπουργός ταυτοχρόνως των Εσωτερικών συνέταξε τον «Περὶ τύπου Νόμον» της 23ης Νοεμβρίου 1837, ο οποίος απετέλεσε την βάση της ελευθεροτυπίας και ο οποίος ίσχυσε, σημειωτέον, μέχρι τού 1931. Διά του νόμου 5060/31 αντικατεστάθη ο ανωτέρω Νόμος του Πολυζωΐδη.

Με την άφιξιν του Γεωργίου του Α' (1863) διετέλεσε Νομάρχης Αττικοβοιωτίας, όπου παρέμεινε επί εννέα μήνας. Ήτο η τελευταία δημοσία θέσις, που υπηρέτησε.

Έκτοτε έζησε με την ανεπαρκή σύνταξιν του, χωρίς να έχη οινδήποτε ανάμixin περαιτέρω εις τα κοινά. Σημειώνομεν ότι ο Πολυζωΐδης είναι ο πρώτος, που εχρησιμοποίησε κατά μίαν του ομιλίαν εις το Ναύπλιον, τον όρον: «**Ιερά πόλις του Μεσολογγίου**», ο οποίος έκτοτε καθιερώθη. Απεβίωσε εν πλήρει πενία το έτος 1873 και εκηδεύθη δημοσία δαπάνη.

Παρατηρούν οι βιογράφοι του ότι κατά την διάρκειαν της συνταξιοδοτικής του ζωής οι τότε κυβερνώντες του ηρνήθησαν και αυτήν την θέσιν του εφόρου της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου, το οποίον ο ίδιος είχε ιδρύσει. Ο Γ. Κρέμος καθηγητής της Ιστορίας έγραψε εν έτει 1889: «**Εν πάσιν ο Ποκλυζωΐδης ανεδείχθη ανήρ της τε χειρός κρατών και αεί την πατρίδα φίλων, απλούς, ακέραιος, αδέκαστος, ευπροσήγορος, μετριόφρων? αλλ' οξύς, δραστήριος, φιλομαθέστατος και πολυμαθής, ειδήμων πολλών γλωσσών: Γαλλικής, Αγγλικής, Γερμανικής, Ιταλικής, Τουρκικής. Παροικιώδης δ'ην η φιλοπονία του ανδρός και η περί τα Γράμματα σπουδή.**

Το πλείστον της νυκτός διήρχετο μελετών και συγγράφων μέχρι του 1873, ότε τη νυκτί της 6ης προς την 7ην Ιουλίου ετελεύτησε καταλιπών σύζυγον και κόρην δεινώς πενομένην» (Γ. Κρέμος "Γενική Ιστορία" τομ. Α' 1889, σελ... §γ').

Ο ίδιος φέρεται να ομολογή την πενίαν του. Εις επικήδειον λόγον επί του τάφου του Α. Πολυζωΐδου 1873 υπό του Ν.Δ. Σπετσεροπούλου, που εδημοσιεύθη εις την εφημ. "Χρόνος και Πλάστιγγα" φέρεται ο ανήρ να έχη επιθή μεταξύ άλλων: «**...Δεν μεταμελούμαι διότι δεν εφρόντισα και εγώ να κάμω, ως άλλοι περιουσίαν, λυπούμαι μόνον, διότι θα εγκαταλείψω ασθενή σύζυγον και έρμημον θυγατέρα εν άκρα πενία**». Τοιαύτα περίπου ηκούσαμεν πολλάκις, είπεν εις την επικήδειον ομιλίαν του ο ρήτωρ Ν.Δ.Σπετσερόπουλος, από στόματος του μακαρίτου Α. Πολυζωΐδου και τοιαύτη αληθώς σήμερον (1873) είναι η κατάστασις της ατυχούς οικογενείας του, υπέρ ης επικαλούμεθα την αντίληψιν της Κυβερνήσεως και παντός ευπόρου ομογενούς» (Γ.Κρέμου, ένθα ανωτ. σελ. §β').

Έργα και συγγράμματα

Ο Α. Πολυζωΐδης παρά το πολυκύμαντον της ζωής του, δημοσίας και ιδιωτικής, συνέγραψε πολλά βιβλία, όλα του αξιόλογα και σημαντικά, τα οποία συνοπτικώς είναι τα ακόλουθα: «**Θεωρία γενική περί των διαφορών διοικητικών συστημάτων και εξαιρέτως του κοινοβουλευτικού**» (1825) «**Σύντομος πραγματεία περί των ειρηνοποιών και ορκωτών κριτών της Αγγλίας**» τα «**Γεωγραφικά**» (δύτομος Ελληνική Γεωγραφία 1859).

«**Τα Γεωγραφικά κατά το ενεστώς και παρελθόν**»: Συγκριτικώς ώσεπιπολύ και εν συναφεία μετά της ιστορίας των εθνών./ Συνταχθέντα προς χρήσιν της μαθημευομένης ελληνικής νεολαίας και παντός φιλομαθούς.

Εν Αθήναις: 1859 (Τόμος 1. Περιέχων τας γενικάς αρχάς της Γεωγραφίας, τα Ασιατικά και Αφρικανικά, τόμος 2 : περιέχων: Τα Ευρωπαϊκά, Αμερικανικά και Αυστραλιακά).

"Τα Ελληνικά": ήτοι ο βίος της Ελλάδος κατά πάσας τας σχέσεις και εκδηλώσεις αυτού εξεταζόμενος εκτενέστερον μεν από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι της ρωμαιοκρατίας, συνοπτικώς δε από της εποχής ταύτης μέχρι των νεωτέρων χρόνων προς χρήσιν των Γυμνασίων εγκρίσει της Κυβερνήσεως. Εν Αθήναις 1870. τόμος 3. "Τα Ελληνικά" επιθεωρηθέντα και διορθωθέντα το δεύτερον εξεδόθησαν υπό του καθηγητού Ιω. Πρωτοδίκου τω 1881.

Μετά τον θάνατον του ανδρός εξεδόθησαν: "Τα Νεοελληνικά" (1874-1875): ήτοι τα κατά την Ελλάδα κυριώτερα συμβάντα και η κατάστασις της Ελληνικής Παιδείας από της αλώσεως της Κορίνθου υπό των Ρωμαίων έως του εσχάτου υπέρ αυτονομίας εθνικού αγώνος 146 π.Χ. - 1821 μ.Χ.

Εν Αθήναις 1874 - 1875

Τού Α. Πολυζωΐδου το σπουδαιότατον σύγγραμμα υπήρξε η "Γενική Ιστορία" από των Αρχαιοτάτων Χρόνων μέχρι των καθ' ημάς Επιθεωρηθείσα και συμπληρωθείσα υπό του Γεωργίου Π. Κρέμου, καθηγητού της Ιστορίας εις τόμους τέσσαρας.

Εν Αθήναις, Παρά τω εκδότη Σ. Βλαστώ (1888-1890).

Μας πληροφορεί ο συμπληρώσας το έργον τούτο καθηγητής Γεώρ. Κρέμος, ότι ο συγγραφεὺς κατεγίνετο με το έργον αυτό διά βίου μέχρι θανάτου. Δυστυχώς η εκδήμια του ανέκοψε την συνέχισιν του έργου του.

Όπως διαφαίνεται εκ των καταλειφθέντων χειρογράφων του αποσκοπούσε ο ανήρ να συμπληρώση το έργον εις πέντε μέρη με τις επιγραφές.

Μέρος Πρώτον

Ιστορία του αρχαίου ανατολικού κόσμου
Βιβλίον Α' Ιστορία των Εθνών της Ασίας
Βιβλίον Β' Ιστορία των Εθνών της Αφρικής

Μέρος Δεύτερον

Ιστορία της Κλασσικής Αρχαιότητος
Βιβλίον Α' Ιστορία των Ελλήνων
Βιβλίον Β' Ιστορία των Ρωμαίων

Μέρος Τρίτον

Ιστορία του Μεσαίωνα
Βιβλίον Α' από της καταλύσεως του Ρωμαϊκού κράτους κτλ.

Βιβλίον Β' από της επικρατήσεως των Καρολιδών κτλ.
Βιβλίον Γ' απ'αρχής μέχρι τέλους των Σταυροφοριών
Βιβλίον Δ' από του τέλους των Σταυροφοριών μέχρι ανακαλύψεως της Αμερικής

Μέρος Τέταρτον

Ιστορία των Νεωτέρων χρόνων

Εισαγωγή Βιβλίου Α' από της ανακαλύψεως της Αμερικής μέχρι της εν Ουεσφάλια Ειρήνης (1492-1648).

Βιβλίον Β' από της εν Ουεσφάλια Ειρήνης μέχρι της Γαλλικής Μεταπολιτεύσεως (1648-1789).

Μέρος Πέμπτον

Ιστορία των Νεωτάτων χρόνων
Βιβλίον μοναδικόν από της Γαλλικής μεταπολιτεύσεως μέχρι των εσχάτων χρόνων (1789-18)

Εισαγωγή: Ρητέον περί εκάστου

Ο ιστορικός συγγραφεὺς είχε την πρόθεσιν να συμπληρώση το πολύτομον σύγγραμμά του δηλ. εις πέντε τόμους. Δεν επρόφθασε όμως λόγω του επελθόντος θανάτου του (1873), και τοιοιυτοτρόπως παρέμεινε ατελής η όλη επίμοχθος εργασία.

Ο καθηγητής της Ιστορίας Γεωργ. Κρέμος επεμελήθη μετά πολλού μακροχρονίου ζήλου του όλου έργου. Το ανεθεώρησε εξ ολοκλήρου. Έκαμε και επέφερε τα αναγκαία συμπληρώματα και προσθήκες. Προέταξε δε μακράν, πολύ διαφωτιστικήν εισαγωγήν εις αυστηρόν καθαρεύοντα λόγον με γλαφυρότητα και πειθώ. Καί ο ίδιος ο συγγραφεὺς Πολυζωΐδης αυστηράν καθαρεύουσιν χρησιμοποιεί εις το έργον και εις όλα τα συγγράμματά του.

Είναι πόνημα αξιανάγνωστον και μεγάλως αξιοσπουδάστον.

Διά του παρόντος δεν καθίσταται δυνατή η ανάλυσις, έστω και περιληπτικώς, της "Γενικής Ιστορίας" του Α. Πολυζωΐδου.

Κλειόμεν το παρόν δοκίμιον με τον υπό του Α. Πολυζωΐδου διατυπούμενον ορισμόν της Ιστορίας, που έχει ως εξής:

«Ιστορία καλείται η αληθής, αξιόπιστος και μετ'αλληλουχίαν αφήγησις των αξιομνημονεύτων γεγονότων, ειρηναίων τε και εμπολέμων, εξ ων βαθμιδών εμορφώθη η ενεστώσα εσωτερική και εξωτερική του ανθρωπίνου γένους κατάστασις. Πάσα άρα αφήγησις αληθείας και αξιοπιστίας στερουμένη δεν φέρει χαρακτήρα ιστορικών, αλλ' είνε μάλλον μυθιστορία. Παν δε γεγονός ασυναρτήτως προς εν περιληπτικώτερον όλον εκτιθέμενον ανήκει εις την αποθήκην των ποικίλων ή ανεκδότηων? μη ον δε λόγου άξιον (αξιομνημονεύτον) ή μηδενός αποτελέσματος παραίτιον δύναται μεν να παραπληροί τας εφημέριους σχολαίας συνδιαλέξεις, μένει δε αλλότριον της σπουδαίας του ιστορικού γραφίδος» (Γ.Κρέμου - Α. Πολυζωΐδου "Γενική Ιστορία" τομ. Α' σελ. 3).

Ο Α. Πολυζωΐδης παρίσταται όντως ως ένας υποδειγματικός ανήρ, αγωνιστής, υπόδειγμα τίμιου ανθρώπου και εκλεκτού πατριώτου, συγγραφέως και ιστορικού και με πλήρη συνειδησιν κοινωνικήν και ιστορικήν εν λόγω και εν τοις πράγμασι και τούτο δέον να υπογραμμισθή κατά την σημερινήν σοβούσαν κρίσιν με τους πολυκινδύνους πλοκάμους της. Η μνεία και η αναδρομική τιμή και προς τους άνδρας της περσιωπής του Α. Πολυζωΐδου, είναι εθνικόν αναβάπτισμα διά τους νέους μας κυρίως της σήμερον.

ΜΕΡΟΣ Β' ΤΕΛΟΣ

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Ε΄, Πρωτομάρτυς Ιεράρχης της Επανάστασης

Κατάμεστος από πιστούς αλλά και από πολλούς εκπροσώπους των αρχών της πόλης των Πατρών ήταν την περ.Κυριακή 14 Απριλίου 2013 ο ναός της Παντανάσσης όπου στην Θεία λειτουργία προεξήρχε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος.

Ο **Σεβασμιώτατος** στην ομιλία του αναφέρθηκε στη μνήμη του Αγίου Γρηγορίου του Ε΄, του Εθνοϊερομάρτυρα και εθελόθουτου «αμνού» υπέρ πίστεως και πατρίδος, που κρέμασαν οι Τούρκοι ανήμερα την Κυριακή του Πάσχα, στις 10 Απριλίου του 1821, καθώς και στον Προστάτη της Τριπόλεως Άγιο Δημήτριο τον Νεομάρτυρα, που η μνήμη του τιμάται

σήμερα στις 14 Απριλίου (ημέρα που μαρτύρησε το 1803).

Στη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας και Δοξολογίας, τελέσθηκε αρτοκλασία από τον Γορτυνιακό Σύνδεσμο Πατρών, που κάθε χρόνο διοργανώνει στην Παντάνασσα την αφιερωματική αυτή εκδήλωση στον Δημητσανίτη Άγιο Γρηγόριο τον Ε΄, το απλό και αγνό τσοπανόπουλο που έφτασε να γίνει σε δύσκολες εποχές για το Γένος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.

Το παιδί αυτό είχε γεννηθεί το 1746 στη Δημητσάνα από φτωχούς γονείς, τον βοσκό Ιωάννη και την Ασημίνα Αγγελοπούλου ενώ το κοσμικό όνομά του ήταν Γεώργιος Αγγελόπουλος.

Ο Μητροπολίτης μας κ.κ. Χρυσόστομος, αναφέρθηκε στα τραγικά γεγονότα που συνέβησαν στην Κωνσταντινούπολη όπου τον Απρίλιο του 1821 λίγο αφ' ότου είχε ξεσπάσει η Ελληνική Επανάσταση, ο Πατριάρχης Γρηγόριος ο Ε΄ συνελήφθη, κηρύχθηκε έκπτωτος, φυλακίστηκε και στη συνέχεια απαχονίστηκε στην κεντρική πύλη του Πατριαρχείου, όπου και παρέμεινε κρεμασμένος από τους Τούρκους για τρεις ημέρες, εξευτελιζόμενος από τον όχλο.

Κατόπιν το σώμα του κατέληξε στον Βόσπορο ωστόσο το σκήνωμα του επέπλευσε και μεταφέρθηκε από έναν Κεφαλονίτη πλοίαρχο στην Οδησό όπου και ετάφη. Ο κ.κ. Χρυσόστομος στάθηκε ιδιαίτερα στη χρονιά 1871 όταν και τα ιερά λείψανα του Αγίου Γρηγορίου του Ε΄ μεταφέρθηκαν και επαναπατρίστηκαν με ιδιαίτερη ευλάβεια και τιμές στην Αθήνα.

Η υποδοχή τους είχε γίνει από τον τότε Αρχιεπίσκοπο Αθηνών κυρ **Θεόφιλο Βλαχοπαπαδόπουλο**, ο οποίος σημειωτέον ότι είχε γεννηθεί στην Πάτρα και μάλιστα είχε διατελέσει και διάκονος του Παλαιών Πατρών Γερμανού και ενθυμείτο όλα τα γεγονότα της ύψωσης του Λαβάρου της Ελληνικής Επανάστασης στην ιστορική Μονή της Αγίας Λαύρας.

Μία άλλη άγνωστη λεπτομέρεια που αποκάλυψε ο Επίσκοπος ήταν ότι ο αρχιμανδρίτης που το 1871 εκφώνησε λόγο κατά την ανακομιδή και υποδοχή στην Αθήνα των λειψάνων του Αγίου Γρηγορίου του Ε΄, ήταν ο π. Νικηφόρος Καλογεράς, μετέπειτα Μητροπολίτης Αχαιοήλιδος.

Ο Μητροπολίτης Πατρών Χρυσόστομος μίλησε και για τον **Άγιο Δημήτριο τον Νεομάρτυρα**, τα λείψανα του οποίου φυλάσσονται στην Ιερά Μονή Αγ. Νικολάου Βαρών όπου ο πατρών Χρυσόστομος ήταν μοναχός και ηγούμενος για συνολικά 17 έτη. Τα Ιερά λείψανα λοιπόν του Αγίου Δημητρίου του Νεομάρτυρος καθώς και του **Αγίου Παύλου του Οσιομάρτυρα** από το Σοποτό (Αροάνεια) μετά από την σχετική έγκριση του Μητροπολίτη Μαντινείας και Κυνουρίας κ.κ. Αλέξανδρου, θα μεταφερθούν για ιερό προσκύνημα

και ευλογία το Σάββατο της Διακαινησίμου 11 Μαΐου 2013, στην Πάτρα.

Η επίσημη υποδοχή από τον κλήρο και τον λαό των Πατρών προγραμματίζεται για τις 18.30 στην πλατεία Νόρμαν. Τα λείψανα θα τοποθετηθούν για να τα προσκυνήσουν οι πιστοί, στον ιερό ναό του Αγίου Διονυσίου όπου και φυλάσσεται εικόνα του Αγ. Δημητρίου του Νεομάρτυρα που χρονολογείται από το 1861!

Να σημειώσουμε ότι μετά την Δοξολογία ακολούθησε λιτανευτική πομπή της εικόνας του Αγ. Γρηγορίου του Ε΄ στην πλατεία Παντανάσσης όπου και έχει ανεγερθεί μαρμαρίνη προτομή του Αγίου, με δαπάνες της οικογένειας Δούρου.

Στην προτομή έγινε κατάθεση στεφάνων, εψάλη δέηση, κρατήθηκε ενός λεπτού σιγή ενώ η Μπάντα του Δήμου Πατρέων ανέκρουσε τον Εθνικό μας ύμνο.

ΔΙΟΡΕΙΤΙΚΑ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΙΔΗ
ΑΓΝΟ ΚΕΡΙ - ΛΙΒΑΝΙ
ΙΕΡΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΛΑΖΑΡΟΣ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΡΑΗ 11-13 ΠΑΤΡΑ (ΕΝΑΝΤΙ Ι.Ν. ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑ)

ΤΗΛ. & FAX: 2610 314.320

Πλήρεις Ιερατικές στολές,
αρίστης ποιότητας,
μόνο με 380 ευρώ!

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΑΛΕΞΙΩΤΙΣΣΗΣ
ΙΕΡΟ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟ ΑΓΙΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

**ΘΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ
ΑΓΙΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ**

Το Σάββατο 27 Απριλίου, Μνήμη του Αγίου Δικαίου και Τετραμήρου Φίλου του Χριστού Λαζάρου, το φερώνυμο Ιερό Παρεκκλήσιο της Ενορίας μας θα εορτάσει μετά πάσης θρησκευτικής λαμπρότητας.

Οι εορταστικές ακολουθίες θα πραγματοποιηθούν ως εξής:

Παρασκευή 26 Απριλίου
6.30 μ.μ. Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός μετ' Αρτοκλασίας εις τον οποίον θα ομιλήσει ο πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Χριστόδουλος Ζώης.

Σάββατο 27 Απριλίου
7:00 π.μ.-10:00 π.μ. Πανηγυρική Θεία Λειτουργία εις την οποία θα λειτουργήσει και θα ομιλήσει ο πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Βασίλειος Μπακογιάννης.
6:00 μ.μ. Εσπερινός μετά Παρακλήσεως εις τον Άγιο Λάζαρον και εν συνεχεία Λιτάνευσις της Ιεράς εικόνας, εντός του κοιμητηρίου.

Κυριακή Βαΐων 28 Απριλίου
7:15 π.μ.-10:00 π.μ. Πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία εις την οποία θα λειτουργήσει και θα ομιλήσει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος.
Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, στον αύλειο χώρο του Ιερού Ναού, θα τελεστεί επιμνημόσυνος δέησις ενώπιον του Ανδριάντα του Εθνομάρτυρος Ιερέως Γεωργίου, ο οποίος σφαγιάστηκε υπό των Αγαρηνών, επιτελώντας την Θεία Λειτουργία, την Κυριακή των Βαΐων κατά το έτος 1821.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
Η "ΠΑΝΥΜΝΗΤΟΣ"

Παρουσιάζει το Ορατόριο

«ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΗ»
(Κατανακτικοί Ύμνοι της Μεγάλης Εβδομάδας)

Τετάρτη 24 Απριλίου 2013, ώρα 8 μ.μ.
Ευεδριακό Κέντρο Πανεπιστημίου Πατρών

Συμμετέχουν τα φωνητικά σύνολα:
• Ανδρικός Βυζαντινός Χορός (Μέλη του Συλλόγου Ιεροψαλτών Ιωάννης Χαμιασανός)
• ΝΕΑΝΙΚΗ Βυζαντινή χορωδία της Φιλαρμονικής Εταιρείας Ωδείου Πατρών
• Η γυναικεία βυζαντινή χορωδία "ΠΑΝΥΜΝΗΤΟΣ" (Μετικά Συμμετοχή ΠΑΡΗΣ ΠΚΟΥΝΑΣ, Πρωτοψάλτης Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεότοκου Σοφίας Εκκλησιών Νομού Θεσσαλονίκης)

Συμμετέχουν τα οργανικά σύνολα:
• Αρχίστρα Λαμπάτιου του Δημοτικού Ωδείου Πατρών (Διδασκαλία Κ. Ιωάννης Παυρίδης)
• ΟΡΧΗΣΤΡΩΣΗ: Κ. Γεράσιμος Βουτσινάς (Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Δημοτικού Ωδείου Πατρών)
• Παιδικό Σύνολο "ΗΛΗΡΩΝΟ"
• Σάκε Παπαδημητρίου: πολιτικό λαούτο, πολέτικα λύρα
• Πάνος Αλεφτρακόπουλος: καντάκι
• Χόρως Λαμπράκης: ΜΒ
• Χόρως Πεγιάδης: ΣΟΠΤΑΒΑССΟ
• Τραγέτρια: Αλέκα Ράτση

Επίσης συμμετέχουν μαθητές του 26ου Δημοτικού Σχολείου Πατρών

ΧΟΡΗΓΕΙ:
ΛΙΘΟΠΛΑΣΤΑ: ΚΟΥΤΡΟΥΠΛΑΣ-ΑΝΘΙΜΙΟΥ-ΣΩΤΗΡΑ
ΤΑΞΙΔΙΕΥΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ: Mary Koutroupi
ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ-ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΑ: ΠΑΝΟΛΑΡΑΚΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΟΥ "ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΥ", ΘΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙ ΣΕ ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΘΕΤΟ Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΜΟΥΣΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ π. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕ ΠΡΟΣΦΑΤΩΣ Η ΕΝΟΡΙΑ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΤΡΩΝ, ΠΡΟΣ ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΠΑΪΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

Ανάπαυσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν κεκοιμημένων Ιεροψαλτῶν

Ο Σύλλογος Ιεροψαλτών της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών, τέλεσε το περασμένο Σάββατο 13 Απριλίου εις το Καθολικό της Ιεράς Μονής Γηροκομείου Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσόστομου ο οποίος χοροστάτησε και στο Ιερό Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως των κεκοιμημένων Ιεροψαλτών.

Στην ομιλία του ο Σεβασμιώτατος ανέφερε μεταξύ άλλων ότι ο ιεροψάλτης, ευρισκόμενος στο σταδί του κατά την ώραν της θείας Λατρείας, δεν είναι πλέον μονάς. Διά την Εκκλησίαν την στιγμήν εκείνην είναι «λαός», εκπρόσωπος του συνηγμένου και προσευχομένου λαού,

ολοκλήρου της χριστιανικής κοινότητας. Ψάλλον τους ύμνους, απαγγέλλων τα αναγνώσματα ο ιεροψάλτης γίνεται μυσταγωγός. Δεν μένει ένας απλός βοηθός του λειτουργούντος ιερέως. Είναι κάτι περισσότερον. Είναι ο αναπαραστάτης παραστάτης του. Είναι ο απαραίτητος παράγων της Λατρείας.

Ο Σεβασμιώτατος δεν παρέλειψε να αναφερθεί στην ανάγκη της ενότητας, της αλληλοβοήθειας και του αλληλοσεβασμού και δη στις δύσκολες εποχές που ζούμε.

Η Αδελφότητα της Μονής προσέφερε στον Επίσκοπο και σε όλους τους παρευρισκόμενους κέρασμα στο Αρχονταρίκι, όπου υπήρξε γόνιμη πνευματική συζήτηση με τον Σεβασμιώτατο.

ΑΝΑΠΛΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΤΡΩΝ
ΙΔΡΥΜΑ π. ΓΕΡΒΑΣΙΟΥ ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1923
ΙΩΝΙΑΣ 47- ΠΑΤΡΑ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΑΤΡΕΥΤΙΚΩΝ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ
& ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ**

Τρίτη προ του Λαζάρου, 23.04.2013, Μυστήριο του Ιερού Ευχελαίου, στον Ι. Ν. Αγ. Ταβιθά. Έναρξη: 7:00 μ.μ.

Μεγάλη Παρασκευή, 3.05.2013, τρισάγιο στον τάφο του μακαριστού γέροντος π. Γερβασίου, στις κατασκηνώσεις, στα Συχαινά Πατρών. 4:00 μ.μ.

Δευτέρα της Διακαινησίμου, 6.05.2013, μνήμη του Αγ. Γεωργίου του Τροπαιοφόρου. Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία στον Ι. Ν. Αγ. Παρασκευής, στις κατασκηνώσεις των Συχαϊνών. Έναρξη Όρθρου: 7:00 π.μ.

Πέμπτη της Διακαινησίμου, 9.05.2013, Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία στον Ι. Ν. Αγ. Φωτίου, Γούναρη και Εϋνάρδου. Έναρξη Όρθρου: 7:00 π.μ.

Παρασκευή της Διακαινησίμου, 10.05.2013, της Ζωοδόχου Πηγής και επέτειος ιδρύσεως των Κατηχητικών Σχολείων από τον π. Γερβάσιο. Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία στον Ι. Ν. Αγ. Ταβιθά, κατά την οποία θα ψάλλει το κατηχητικό των αρρένων. Έναρξη Όρθρου: 7:00 π.μ.

AUTO ELECTRIC CENTER

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΤΑΛΑΚΤΙΚΩΝ-ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΕΙΩ ΑΥΤ/ΤΩΝ

www.automintzas.gr

AutoMintzas - Auto Electric Center
Κολοκοτρώνη 1, Ν. Σούλα Πατρών, Τηλ./Φαξ: +30 2610.641.860
E-mail: info@automintzas.gr

Πλημμύρισε ο Ναός του Παντοκράτορος από πιστούς στον Δ΄ Κατανυκτικό Εσπερινό

Στον αρχαιοπρεπή Ιερό Ναό του Παντοκράτορος στην άνω πόλη, τελέσθηκε την περασμένη Κυριακή 14 Απριλίου το απόγευμα, ο Δ΄ Κατανυκτικός Εσπερινός χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσόστομου. Πλειάδα κληρικών συμμετείχε στην Ιερά Ακολουθία, ενώ οι πιστοί άρχισαν να προσέρχονται στο Ναό από τις 4.30 μ.μ., (ώρα ενάρξεως 6.00 μ.μ.), με αποτέλεσμα το αδιαχώρητο.

Ομιλητής ήτο ο Ιεροκήρυξ της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών, Αρχιμανδρίτης π. Χριστοφόρος Μυτιλήνης με θέμα: «Η ευάλωτη σιωπή».

Παραθέτουμε την ομιλία του π. Χριστοφόρου.

"Σεβασμιώτατε, Σεβαστοί Συμπρεσβύτεροι, Αγαπητοί διάκονοι, αδελφοί μου,
Σήμερα Κυριακή Δ΄ Νηστειών. Αφιερωμένη όχι τόσο στον Αγ. Ιω. της Κλίμακος όσο στο βιβλίο την Κλίμακα...
Η μνήμη του τελείται στις 30 Μαρτίου αλλά και σήμερα. Ίσως γιατί στα μοναστήρια διαβάζεται αυτή την περίοδο της νηστείας το βιβλίο του. Δεν ξέρουμε τίποτα από τη ζωή του. Το λαμπερό αυτό αστέρι που έλαμψε μεταξύ Στ' & Ζ' αι. από 16 χρόνων παιδάκι φεύγει για το θεοβάδιστο Σινά. Βρίσκει γέροντα σοφό και Άγιο τον άββα Μαρτύριο που τον παιδαγωγώσε επί 19 χρόνια. Στα 35 του χρόνια είχε φθάσει σε ύψη

ΟΛΟΚΛΗΡΗ Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ π. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

αγιότητας. Συνέχεια 40 χρόνια ασκείται σε σπηλιά του Θολά 8 χλμ. από τη Μονή. Εκοιμήθη 30 Μαρτίου 600 μ.Χ. 75 χρόνων.

Αν δούμε από τα περιεχόμενα του βιβλίου αυτού θα διαπιστώσουμε ότι το θέμα που πραγματεύεται είναι τα πάθη και οι κατά Θεόν αρετές και η καλλιέργειά τους.

Στο 1ο κατανυκτικό εσπερινό στον Άγιο απόστολο Ανδρέα, είπατε Σεβασμιώτατε: «Ο εαυτός μας επιθυμεί, ο κόσμος συμμαχεί και ο διάβολος προκαλεί. Είπατε ότι οι περισσότεροι άνθρωποι ζουν βιον επίπλαστον χωρίς ιδιαίτερο κόπο και πνευματική άσκηση και γι' αυτό έχουμε αδύναμες πνευματικές αισθήσεις και δεν αντέχουμε στους δεινούς ανέμους των φρικτών πειρασμών.

...Παρακαλώ ευχηθείτε ο ταπεινός απόψε λόγος που θα ακουστεί να συμβάλει στην πνευματική τελειότητα.....

Σήμερα λοιπόν θα αφιερώσουμε την ομιλία μας στον 11ο

λόγο του «Περί σιωπής» για να δούμε

* τι σημαίνει σιωπή, ποιά το περιεχόμενο της,
* ποιοί οι καρποί της και
* πως μπορεί ο άνθρωπος της φλυαρίας και πολυλογίας να την κατακτήσει;

Α΄ Εννοια και περιεχόμενο της σιωπής.

Δεν είναι η απλή σιγή δηλαδή απουσία του λόγου και του διαλόγου. Δεν είναι πάλι η σιωπή που προέρχεται από φόβο δειλιά, έλλειψη θάρρους. Δεν πρόκειται για τους κλειστούς ή μειονεκτικούς ανθρώπους. Ούτε ακόμα για την κατάσταση εκείνη της ευθυξίας που πειράζει τον άνθρωπο και κλείνεται στον εαυτό του και κατά το κοινώς λεγόμενο «βράζει με το ζουμί του». Όλες αυτές οι μορφές σιωπής δεν είναι άσκησις.

Η σιωπή ως αρετή κατά την Αγ. Γραφή και τους Πατέρες είναι προσπάθεια, αγώνας, συχνά βία κατά του εαυτού μας. Παλεύω να μην απαντήσω στην οργισμένη διάθεση του άλλου. Σιωπώ, στη κατάκριση, δεν ρίχνω με τα λόγια μου λάδι στη φωτιά που έχει ήδη ανάψει..... Είναι η σιωπή πράξη και ενέργεια της θελήσεως. Φέρνει το στοιχείο της αυταπαρνήσεως και της θυσίας και αποβλέπει στην προσωπική κάθαρση και στον αγιασμό της ψυχής. Αναφέρει ο οσ. Ιωάννης της Κλίμακος επαινώντας τη σιωπή: «**Η σιωπή που ασκείται με επίγνωση και διάκριση είναι μητέρα της προσευχής, ανάκληση από την αιχμαλωσία των παθών, επιστάτης των λογισμών, σκοπός που παρατηρεί τους εχθρούς, πνευ-**

ματικό πένθος για τις αμαρτίες μας, φίλη των καρδιακών δακρύων, καλλιεργητής της μνήμης του θανάτου, εχθρός του αδιακρίτου θάρρους, σύζυγος της ησυχίας, ... μυστική πνευματική πρόοδος, κρυφή πνευματική ανάβαση».

«Δυστυχώς ποτέ δεν μελετήσαμε την τέχνη της σιωπής» λέγει ο **Ι. Χρυσόστομος**. «Ποτέ σε καιρούς αναπαύσεως, που δεν υπάρχει ο καθημερινός αγώνας δεν διαλεχθήκαμε με τον εαυτό μας, για κάποιο από τα πνευματικά μας θέματα» (Ε.Π.Ε.16Α, 180).

Η πολυπραγμοσύνη και η διάσπαση με τις συνεχείς φροντίδες των βιοτικών μεριμνών, μας κάνουν να χάνουμε την επικοινωνία μας με τον Θεό. Πόσες φορές συλλαμβάνουμε τον εαυτό μας να ξεχνά μέσα στην ημέρα τον Θεό διότι μας έχουν απορροφήσει και διασπάσει τα καθημερινά;

«Ο σιωπής φίλος εγγίζει Θεώ». Αυτός που αγάπησε την σιωπή και την έχει σύντροφό του καταφέρνει να τελεσιουργούνται μέσα στη ψυχή του ηρωικές πράξεις, μυστικές προσωπικές επαναστάσεις. Ο Τελώνης της παραβολής δικαίωθηκε για την σιωπηλή προσευχή του.

Ο Κύριος που γνωρίζει τους νόμους της ανθρώπινης ψυχολογίας, την σιωπή υπέ-

δειξε ως το καλλίτερο τρόπο επικοινωνίας με τον «εν ουρανοίς Πατέρα».

Β. Καρποί και αποτελέσματα της σιωπής.

Ι. Η σιωπή είναι άσκηση που χαρίζει το γλυκό καρπό της υπομονής. Πολλά είναι καθημερινά τα περιστατικά και οι αφορμές που ταραζουν τη ψυχή με συνέπεια να χάνει την

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 14η ΣΕΛΙΔΑ

Ασημίνα Ζανιά Τσιμάρα
Ιατρός - Πνευμονολόγος

Αγίου Ανδρέου 195, Πάτρα
Τηλ.: 2613011057
Κιν: 6973417616
e-mail: azaniatsimara@gmail.com

Φώτιος & Ευφροσύνη Καραβίτη
OPTICAL CENTER
Παντανάσσης 43 και Κορίνθου
στον πεζόδρομο

* Γυαλιά οράσεως, σκελετός και φακοί 49,90 ευρώ
* Γυαλιά πλίου, νέες παραλαβές 2013, από 50 και 70 ευρώ
* Γυαλιά πλίου, ο σκελετός δώρο και ο πελάτης πληρώνει μόνο τους φακούς 25 ευρώ.
* Και πολλές προσφορές εντός του καταστήματος

Τηλ.: 2610/621.800 - 6945-783.799 ΠΑΤΡΑ

ΜΙΚΡΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Επισκεφτείτε το ηλεκτρονικό μας κατάστημα www.tigas.gr
www.tigasartsound.blogspot.com

Ηλεκτρονικός έλεγχος και ρύθμιση ΔΩΡΕΑΝ, όλων των μικροφωνικών εγκαταστάσεων!

Εκκλησιαστικές Μικροφωνικές Εγκαταστάσεις

Εγκαθιστούμε, επισκευάζουμε και αναβαθμίζουμε κάθε μικροφωνική εγκατάσταση

Οι πελάτες εδώ και 35 χρόνια μας εμπιστεύονται με "κλειστά μάτια"

Νέες χαμηλές τιμές ... νέα τεχνολογία ... σταθερή ποιότητα

**Έδρα : Πάτρα , Τσαμαδού 37, τηλ. 2610330005
6947429400**
ΑΘΗΝΑ: Μιαούλη 5 , Ηλιούπολη
Email: tigas@tigas.gr

"Η ευάλωτη σιωπή"

ειρήνη της (Δυστροπία γνωστών, μурμουра συζύγου, παραξενιά γείτονα κ.α.). Ασφαλώς σ' αυτές τις δύσκολες περιστάσεις ο πιο αποτελεσματικός τρόπος υπομονής και διαφυλάξεως της ειρήνης είναι η σιωπή. Με τη σιωπή δεν «ρίχνω λάδι στη φωτιά», δεν αφήνω να πληγωθεί ο εγωισμός μου, ανέχομαι, υπομένω, υποτάσσομαι στο θέλημα του Θεού. Ο Αγ. Γρηγόριος ο Θεολόγος, που εξασκούσε συστηματικά τον εαυτό του στη σιωπή έλεγε: **«Επρωτίμῃ να βαδίσω ἔλλον δρόμον, πιο καλόν και λιγώτερον κοπιαστικόν, όπως πιστεύω προσωπικά, να διαπαιδαγωγῇσαι λοιπόν τους πάντας με το υπόδειγμα της σιωπής... Αυτό είναι το μυστήριον της υπομονής μου»** (5, 397).

Οι σοφοί φίλοι του Ιώβ, πριν μιλήσουν στον πολυβασανισμένο Ιώβ, κάθισαν δίπλα του σιωπηλοί επί επτά μέρες και επτά νύκτες (Ιώβ β' 13). Άρχισαν να συζητούν με τον Ιώβ μόνο μετά τη γόνιμη εκείνη σιωπή των επτά εικοσιτετραώρων.

II. Η σιωπή χαρίζει τον καρπό της ήρεμης και ισορροπημένης ψυχικής, νευρικής και σωματικής μας καταστάσεως.

Οι καλλικέλαδοι Ιεροψάλτες, του Ναού κ.κ. **Σπ. Γαλάνης** και **Νεκτ. Πιτσιούγκας** απέδωσαν θαυμάσια τους κατανυκτικούς ύμνους

Κουραζόμαστε καθημερινά από την ακατάσχετη πολυλογία, τα περιττά, αργόσχολα, κενόδοξα, αδιάκριτα και φλύαρα λόγια. Ένα τηλεφώνημα πόσο μπορεί να διαρκέσει; Κατάκοπος να είσαι, σε τρέφει η είδηση και το κουτσομπολιό που ακούς. Η ανεξέλεγκτη αυτή εξωστρέφεια δημιουργεί βομβαρδισμό του νευρικού μας συστήματος. Δημιουργεί υπερένταση και εκνευρισμό. Ποιός μπορεί να ισχυριστεί ότι δεν έχουμε ανάγκη από ανάπαυση, μόνωση και τη χρυσή σιωπή; Ο Χριστός, το αιώνιο πρότυπο όλων μας, συχνά αποσυρόταν στην ησυχία της ερήμου, δείχνοντας τον δρόμο της ασκήσεως, της περισκέψεως, της περισυλλογής, της σιωπής.

Λέγει ο σοφός φιλόσοφος της αρχαιότητας Ζήνων: **«Η φύσις ημών γλῶτταν μεν μίαν, δύο δε ὠτα παρέσχεν, ἵνα διπλάσιον ὦν λέγομεν ἀκούωμεν»**. Δηλαδή **«ο Θεός μας ἔδωσε δύο αυτιά και ένα στόμα-περισσότερο ν'ακούμε και λιγότερο να μιλάμε»**. Εμείς όμως παρουσιάζομαστε σαν να έχουμε δέκα στόματα και κανένα αυτί. Μιλά ο άλλος και δεν τον ακούμε γιατί σκεφτόμαστε τι θα απαντήσουμε εμείς.

(μ. Μωυσή, «Η ΕΥΛΑΛΗ ΣΙΩΠΗ», σελ. 21).

III. Η σιωπή φυγαδεύει τον θυμό. «Θυμώ χαλινός η εύκαιρος γίνεται σιωπή» (Ηλίας ο Έκδικος, 20.272). «Όταν στην προκλήση απαντά κανείς με τη σιωπή χαμηλώνει την ένταση, διακόπτει τη συνέχεια, ταπεινώνει την οργή, σβήνει το θυμό και οι σιγάκις δύσκολες καταστάσεις. Σημασία έχει και το ήθος και το ύφος και ο τρόπος αυτής της σιωπής. Αν είναι εγωιστικός φαίνεται. Αν είναι περιφρονητικός δεν μπορεί να κρυφτεί. Αν κανείς όμως ταπεινά σιωπά για να μη γίνουν τα πράγματα χειρότερα, υποχωρεί, ανέχεται, αποσύρεται, ελαχιστοποιεί τα τρομερά διακαιώματά του, χάρη της ειρήνης, της ενότητος και της αγάπης, τότε κερδίζει ενώ φαίνεται ότι χάνει.... (μ. Μωυσή, «Η ΕΥΛΑΛΗ ΣΙΩΠΗ» σελ. 19).

IV. Το χρυσό χαλινάρι της σιωπής βοηθά να κυριαρχείς στη γλώσσα. «Ός φυλάσσει το εαυτού στόμα, τηρεί την εαυτού ψυχήν, ο δε προπετής χελεύει πτοήσεται εαυτόν» (Παροιμ. Σολομ. ιγ'3). Όποιος προσέχει στο στόμα του τι θα πει, προφυλάσσει την ψυχή του από πολλούς πειρασμούς, ενώ ο προπετής και επιπόλαιος στα χείλη του θα δημιουργήσει στον εαυτό του φόβους, πειρασμούς και πικρίες. Αχ αυτά τα απερίσκεπτα λόγια. –Τι ήθελα να το πω αυτό; Τι φωτιά άναψα στη καρδιά του άλλου. Σιώπησε λίγο και πριν μιλήσεις σκεψου ότι ο λόγος που θα πεις πρέπει να φέρνει τη σφραγίδα της προσοχής και της σκέψεως. Εάν με θέληση ισχυρή, κρατάς σφικτά το χαλινάρι της σιωπής και κυριαρχής της γλώσσας η οποία δεν προτρέχει της σκέψεώς σου τότε φυλάσσεις το στόμα σου και περιφρουρείς την ψυχή σου από τους πολυπληθείς σπύλους της αμαρτίας. Όταν όμως παρεκτρέπεται η γλώσσα; Πόσο τότε επιβαρύνεται η ψυχή αλλά και πόσες πικρίες και πειρασμούς δημιουργείς στον εαυτό σου; (Υπόμνημα Π. Τρεμπέλα σελ. 119).

V. Η διακριτική σιωπή διδάσκει τους άλλους, αλλά και περιμένει την δικαίωση από τον Θεό. Μας λένουν τα Ι. Ευαγγέλια για τη σιωπή του Χριστού ενώπιον του Πιλάτου. Γιατί

σιώπησε «και οὐδέν ἀπεκρίνατο»; Γνώριζε ο Αναμάρτητος Κύριος, ότι περισσότερο πειστική αξία έχουν τα έργα, τα θαύματα της αγάπης και όλα όσα εργάστηκε υπέρ του αγνώμονος εκείνου λαού, παρά η διά των λόγων απολογία.

Λέγει ο ο.σ. Ιωάννης της Κλίμακος: **«Η σιωπή του Χριστού δημιούργησε στο Πιλάτο σεβασμό»**. Με τη σιωπή του ο Κύριος έγινε «ωσεί άνθρωπος ουκ ακούων και ουκ ἔχων εν τω στόματι αυτού ἐλεγμούς»(Ψαλμ. λζ'15). Μας διδάξε ο Κύριος με τη στάση του αυτή το υπεροχο παράδειγμα να περιμένουμε σιωπώντας, όταν άδικοι μας κατηγορούν, την δικαίωσή μας εκ μέρους του Θεού. Θα μας δικαιώσει εκείνος ως Θεός δικαιοσύνης. (Τα Παθη τα Σεπτά, Γ. Δημοπούλου, Εκδ. «ΣΩΤΗΡ», σελ. 131-132)

VI. Η σιωπή βοηθά σε αφάνταστο βαθμό στη διαύγεια του πνεύματος και τη καθαρή σκέψη. Οι ωραιότερες εμπνεύσεις, σκέψεις και κρίσεις δημιουργούνται στην ατμόσφαιρα της σιωπής. Εκεί μας έρχονται οι πιο καλές λύσεις και η πιο σωστές και συμφέρουσες θεάρεστες αντιμετώπισεις των προβλημάτων και των δυσκολιών μας. «Ο Απ. Πέτρος λέγει ο ο.σ. Ιωάννης της Κλίμακος- επειδή ωμίλησε, έκλαυσε πικρά. ελησμόνησε εκείνον που είπε : **«Εἶπα, φυλάξω τας οδοὺς μου, του μη αμαρτάνειν με εν γλώσση μου»** (Ψαλμ. λη'2).

VII. Η σιωπή ανεβάζει ποιοτικά την προσευχή μας. Δεν μπορεί κάποιος να έχει κατανυκτική προσευχή το βράδυ αν όλη την ημέρα έχει κουτσομπολέψει όλη τη γειτονιά. Η σιωπή, τα διακριτικά λόγια δημιουργούν την αγία διάθεση και κάδουν να την ζούμε, να βιώνουμε το μεγαλείο της και τη δύναμή της. **«Ο φίλος της σιωπής προσεγγίζει τον Θεόν και συνομιλώντας μυστικά μαζί του φωτίζεται από αυτόν»**(ο.σ. Ιωάννης της Κλίμακος). Αυτή την έννοια έχει και η προτροπή του Κυρίου: «Συ δε όταν προσεύχη είσελθε εις το ταμειον σου, και κλείσας την θύραν σου πρόσευξαι τω πατρί σου τω εν τω ουρανῷ» (Ματθ. στ'6). Δεν θα χάσεις μέσα στη σιωπή του δωματίου σου διότι δεν αποτελεί κάτι το αρνητικό και άγονο, αλλά το πιο δραστήριο και δημιουργικό μέσο εξυψώσεως και αναγεννήσεως του χοικού ανθρώπου.

Ποιοί τρόποι υπάρχουν για να την αποκτήσουμε;

1) Κατ'αρχάς να θυμηθούμε την θεοπνευστη προτροπή του Αδελφοθέου: **«Αδελφοί μου αγαπητοί, ἔστω πας ἄνθρωπος ταχύς εις το ακούσαι, βραδύς εις το λαλήσαι»** (Ιακ. α'19). Τα ωφέλημα να τα ακούμε με προθυμία και δύσκολα να λέμε. Άκουσες ένα κουτσομπολιό, μη σπεύσεις να το μεταφέρεις. Καλλιέργησε τη σιωπή.

Όταν ομιλούμε με μέτρο. Ο Μ. Βασίλειος το εκφράζει πολύ ωραία: **«Χρειωδώς ὅρα, χρειωδώς ἄκουε, χρειωδώς λάλει, χρειωδώς ἀποκρίνου»**. Όλα με μέτρο. Ο Αθηναίος Στρατηγός Φωκίων (4ος π.Χ. αι.) πήγε στο κουρείο και περιέμενε τη σειρά του. Ο κουρέας δεν έλεγε να σταματήσει την φλυαρία με τους πελάτες του. Όταν επί τέλους ήρθε η σειρά του στρατηγού, τον ρώτησε ο κουρέας πως θέλει να κουρευτεί; «Εν σιωπή» αποκρίθηκε ο Φωκίων.

2) Είχαν επισκεφθεί τρεις τον Μ. Αντώνιο. Οι δύο τον ρωτούσαν για πολλά και διάφορα. Ο τρίτος δεν έλεγε τίποτα. Όχι γιατί δεν είχε ανάγκη από νοουθεσία ή γιατί αισθανόταν πνευματικά επαρκής και δεν εκτιμούσε τον χαριέντα λόγο του οσίου, αλλά διδασκόταν περισσότερο από τη στάση του, τη σιωπή του την ηρεμία της μορφής του. Όταν τον ρώτησε ο Μ. Αντώνιος **«εσύ δεν ρωτάς δεν λείγεις κάτι;»**, του απάντησε αυθόρμητα: **«Μού φτάνει μόνο που σε βλέπω Άγιε του Θεού»**. Συναισθανόταν τη θεολογία της σιωπής του. Θυμάμαι κάποτε στο Αγ. Όρος στον π. Παΐσιο. Είμαστε μία παρέα. Όλοι ακούγαμε. Ένας όλο διέκοπτε τον Γέροντα και έλεγε τις δικές του εμπειρίες. **«Εγώ Γέροντα, ἔκανα ἔτσι, εἶπα αὐτό, ἔτσι ἔπρεπε να γίνει»**. Κάποια στιγμή κάποιος δεν άντεξε και του λέγει: «θα σταματήσεις επιτέλους να λες τα κατορθώματά σου να ακούσουμε την σοφία του π. Παϊσίου;». Δυστυχώς ἔτσι είμαστε οι άνθρωποι. Έχουμε ισχυρή αυτοπεποίθηση, εξουσιαστική κυριαρχία, νομίζουμε ότι για όλα έχουμε λύσεις και τα ξερούμε και θεωρούμε τη γλώσσα μας όπλο διορθώσεως ή κατατροπώσεως των άλλων. Μη λησμονούμε ότι το πιο δυνατό και εύαλο κήρυγμα της Θεοτόκου είναι η σιωπή της. Ηθελμένα σιωπούσε από ταπεινωση. Άφηνε πάντα να μιλά ο Υιός της. Ζούσε στη σκιά του Υιού της.

3) Η σιωπή αποκτάται με την πιστή τήρηση και εφαρμογή των εντολών του Θεού. **«υπόδειγμα δέδωκα υμίν, ἵνα καθώς ἐγὼ ἐποίησα υμίν και υμεῖς ποιεῖτε»**. Τι έκανε ο Κύριος όταν τον έβριζαν, περιφρονούσαν, αδικούσαν; Σιωπούσε! Αντίθετα όμως, όταν του ζητούσαν να ομολογήσει ή να υπερασπισθεί τους αδικουμένους εκεί μιλούσε και ασκούσε έλεγχο προκειμένου να υπερασπιστεί την αλήθεια.

4) Η σιωπή ως άσκηση μπορεί να την αποκτήσει κανείς όταν τη θέσει σε εφαρμογή σε περιόδους περισυλλογής και κατανύξεως, όπως είναι η Μ. Τεσσαρακοστή. Μαζί με την νηστεία και την εγκράτεια τα τροπάρια συνιστούν εγκράτεια γλώσσας, καταλαλιάς, περιττών λόγων. Θέλει αγώνα για να κατακτηθεί αλλά και τη Θεία χάρη για να διατηρηθεί. Παλεύουν οι Χριστιανοί αυτή την περίοδο. Βάζουν κάποια μικρά αγωνίσματα. Ας είναι και αυτό ένα από αυτά. Η ειλι-

κρινής εξομολόγηση και για τους περιττούς ή ακούς λόγους μας θα βοηθήσει στην απόκτηση της σιωπής. «Εάν ήταν δυνατόν να συγκεντρώσουμε όλα τα λόγια που έχουμε πεί θα ανεγνώριζε ο καθένας σ'αυτά την ακριβή εικόνα του εαυτού του.... Τα ίδια μας τα χείλη μας προσάπτουν το σεβασμό ή την περιφρόνηση των άλλων. «Ο σοφός εν λόγω προσφιλή εαυτόν ποιήσει. Ο πλεονάζων λόγω βδελυχθήσεται» (Σοφ. Σειράχ κ'13,8).

Να σκεφθούμε ότι κάθε λόγος που προφέρουν τα χείλη μας ουδέποτε πλέον θα επιστρέψει σε μας. Θα τρέχει στο νου και στα χείλη των ανθρώπων, για χρόνια και καιρούς θα παραγάγει πλήθος σκέψεων και αισθημάτων, πράξεων και ενεργειών, θα διακλαδισθεί από δω κι από εκεί. Θα πάρει άλλη τροπή. Θα σπυλώσει και θα αλλοιώσει πρόσωπα και καταστάσεις θα βλάψει και θα μας βλάψει.

Σεβασμιώτατε,

Ταπεινά απόψε ζητούμε τις πατρικές Σας ευχές το υπόλοιπο της Μ. Τεσσαρακοστής να το διανύσουμε εν σιωπή. Να συγκεντρώσουμε το νου μας, να δούμε βαθύτερα τον εαυτό μας, να καταλάβουμε τα δικά μας λάθη και μέσα στην ησυχία της σιωπής να πενήσουμε, να μετανοήσουμε, να εξομολογηθούμε....

....κάποιοι χριστιανοί συνηθίζουν να σταυρώνουν το στόμα τους και λένουν το Ψαλμικό που και μείς μπορούμε συχνά - πυκνά να επαναλαμβάνουμε: «Θού Κύριε φυλακήν τω στόματί μου και θύραν περιοχής περί τα χείλη μου» (Ψ. 140,3). ΑΜΗΝ".

Σημεία Διακινήσεως του «Εκκλησιολόγου» για την Πάτρα είναι:

* Τυπογραφείο «Κολλιόπουλου», (Ακρωτηρίου 55)

* Αγιογραφικός Οίκος «Τζελάτη», (Γεροκωστοπούλου 29α)

*Μοναστηριακή Τράπεζα" Παρασκευής Θεοδωράτου Ερμού 90 (έναντι Αστυνομίας).

* Οπτικά «Καραβίτη», (Παντανάσσης 43)

* Εκκλησιαστικά Είδη «Γεσθημανή», (Ο-θωνος Αμαλίας 97)

* Εκκλησιαστικά Είδη, Νεκταρίου Μπούσια (Γοργοποτάμου 6 – πλησίον LIDL)

* Περίπτερο έμπροσθεν Ι.Ν. Αγίας Βαρβάρας

* Περίπτερο Κορίνθου & Μιαούλη

* Περίπτερο Έλληνας Στρατιώτου και Λευκωσίας

* Περίπτερο πλατείας Αγίας Λαύρας, άνω μέρος.

Τηλέφωνα επικοινωνίας με τον "Εκκλησιολόγο":

πρωινές ώρες 9.00 π.μ. -1.30 μ.μ.

2610/341515, απογευματινές από 5.30 μ.μ. έως

8.00 μ.μ.: 2610/222392 λειτουργεί και ως Fax.

Καθ' όλη την ημέρα στα κινητά: 6942507002, (vodafone), 6985847585 cosmote.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ
ΠΑΤΡΩΝ
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΓΑΛΗΣ
ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

* Στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Πατρών τελείται καθημερινά Όρθρος, Ώρες και μικρός εσπερινός από ώρα 6.30 μ.μ. έως 8.30 μ.μ.

* Τετάρτη απόγευμα 5.00 μ.μ. έως 7.00 μ.μ. Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία

* Πέμπτη εσπέρας από 6.00 μ.μ. έως 7.30 μ.μ. Μέγα Απόδειπνο και ομιλία.

* Κάθε Παρασκευή απόγευμα Χαιρετισμοί στην Υπεραγία Θεοτόκο. 1η Ακολουθία 5.00 μ.μ. έως 6.30 μ.μ., 2η Ακολουθία από 7.00 μ.μ. έως 8.30 μ.μ.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΗΣ
ΠΑΤΡΩΝ

Μεγάλη Τεσσαρακοστή 2013

* **Μ. ΑΠΟΔΕΙΠΝΟ.** Κάθε απόγευμα ώρα 5.30 μ.μ.

* Κάθε Τετάρτη πρωί 7 έως 9: Προηγιασμένη Θ. Λειτουργία

* Χαιρετισμοί της Θεοτόκου. Κάθε Παρασκευή ώρα 7.00 μ.μ.

* Την Δευτέρα 22 Απριλίου και ώρα 6.00 μ.μ. Εις τον ως άνω Ναό θα ομιλήσει ο Πανσ. Αρχιμανδρίτης π. Ιγνάτιος Χαϊκάλης, πρ. Εφημέριος Νοσοκομείου Λοιμωδών Αττικής με θέμα: "Προετοιμασία για το Πάσχα".

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΛΟΓΟΥ - ΟΜΙΛΙΑΣ - ΦΩΝΗΣ

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ
ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΕΛΛΕΙΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ
& ΥΠΕΡΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (Δ.Ε.Π.Υ.)

Μιχαήλ Κ. Τζουραμάνης
Λογοθεραπευτής - Λογοπαθολόγος

Πανεπιστημίου 148, Πάτρα
Τηλ.: 2610 434920, Κιν.: 6945 225375
www.logou-therapeia.gr
speech.therapy@hotmail.com

ΑΚΡΟΤΗΡΙΟΥ 17
ΨΑΡΟΦΑΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΤΗΛ.: 2610/321.511 -
ΟΙΚΙΑΣ 2610/310.317
& ΚΙΝ.: 6945/795.725

**8 ήμερη προσκυνηματική
εκδρομή στους Αγίους Τόπους**

Η Ενορία Αγίων Χαράλαμπος και Αντωνίου, Κρύα Ιτεών, διοργανώνει 8 ήμερη προσκυνηματική εκδρομή στους Αγίους Τόπους.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ

Παρασκευή 5 Ιουλίου 2013

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

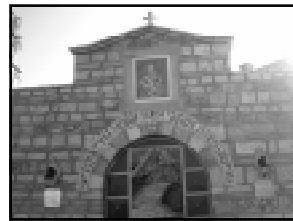
Παρασκευή 12 Ιουλίου 2013

Πληροφορίες: π. Ιωάννης Δημητρόπουλος
τηλ. επικοινωνίας: 6936581661
Email: ioannisdim@hotmail.gr

**ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
«ΠΑΛΑΙΟΜΟΝΑΣΤΗΡΟ» (ΜΠΑΛΑ)**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ Μ. ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ**

Εκ της Ιεράς Μονής Αγίου Νικολάου ανακοινούται ότι οι Ιερές ακολουθίες κατά την διάρκεια της Αγίας και Μεγάλης τεσσαρακοστής θα τελούνται ως κάτωθι:

1. Κάθε απόγευμα η Ακολουθία του Μ. Αποδείπνου στις 5.45 μ.μ.

2. Κάθε Τετάρτη η προηγιασμένη Θ. Λειτουργία 7.00 π.μ. – 9.00 π.μ.

3. Κάθε Παρασκευή η Ακολουθία των Χαιρετισμών στις 6.00 μ.μ.

4. Κάθε Κυριακή η Ακολουθία του Όρθρου και της Θ. Λειτουργίας 7.00 – 10.00 π.μ.

5. Κάθε Κυριακή απόγευμα η Ακολουθία του Κατανυκτικού Εσπερινού στις 6.00 μ.μ.

Ενημερώνουμε τους ευλαβείς αναγνώστες ότι καθ' όλη την διάρκεια του έτους η Ιερά Μονή κάθε Τετάρτη παραμένει κλειστή για τους προσκυνητές. Ωστόσο, κατά την διάρκεια της Μ. Τεσσαρακοστής, επειδή τελείται η Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία, η Ιερά Μονή ανοίγει μόνο κατά τις ώρες τελέσεως αυτής, δηλαδή από τις 7.00 π.μ. έως τις 9.00 π.μ.

Τηλ.: 2610/459058

Εκ της Ιεράς Μονής

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΗΣ
ΠΑΤΡΩΝ

**6ήμερη Προσκυνηματική
Εκδρομή στους Αγίους Τόπους**

Ο Ιερός Ναός Αγίας Μαρίνης Πατρών, διοργανώνει προσκυνηματική εκδρομή στους Αγίους Τόπους από 8 Μαΐου (Τετάρτη του Πάσχα) έως και 13 Μαΐου 2013.

Πληροφορίες: π. Παναγιώτης Θωμάς
6932371500

"ΚΡΗΝΗ"

- * Μεγάλη ποικιλία σπιτικών φαγητών
- * Σπεσιαλιτέ σπιτικές πίτες
- * Νηστίσιμα
- * Τρόφιμα και σε πακέτο

Παντοκράτορος 57
Ανοικτά μεσημέρι - βράδυ

Τηλ.: 2610/621.147 - άνω Πόλη ΠΑΤΡΑ

«ΧΑΡΙΝ ΥΓΕΙΑΣ»

*Της Ιατρού Ασημίνας Ζανιά-Τσιμάρρα
azaniatsimara@gmail.com

**ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΟΝΑ. Η
ΓΝΩΣΗ ΝΙΚΑ ΤΟ ΦΟΒΟ
(Γ' ΜΕΡΟΣ)**

Στα προηγούμενα άρθρα έγινε μια σύντομη αναφορά στην επιδημιολογία και την αιτιοπαθογένεια της νεοπλασίας του πνεύμονα. Ένα συχνό ερώτημα που τίθεται στους πνευμονολόγους, είναι κατά πόσο υπάρχουν **συμπτώματα**, τα οποία μπορούν να λειτουργήσουν προειδοποιητικά στον ασθενή για τη νόσο αυτή. Δυστυχώς, η αλήθεια είναι ότι ο καρκίνος του πνεύμονα **συνήθως δεν παρουσιάζει συμπτώματα**, παρά μόνο εφόσον φτάσει σε εκτεταμένο στάδιο ή έχει επεκταθεί και σε άλλα όργανα εκτός της κοιλότητας του θώρακα. Από την άλλη, ακόμη και όταν εμφανισθούν συγκεκριμένα συμπτώματα, αυτά **δεν είναι απόλυτα ειδικά** της νόσου (δηλ. αποτελούν συμπτώματα και άλλων ασθενειών του αναπνευστικού ή και άλλων συστημάτων). Έτσι, **λιγότερο από 20% των ασθενών διαγιγνώσκονται έγκαιρα**, όταν δηλαδή οι πιθανότητες για πλήρη ίαση είναι μεγαλύτερες. Ορισμένες φορές, η ανακάλυψη του όγκου **είναι τυχαία** (π.χ σε ακτινογραφία θώρακος που έγινε για άλλο λόγο).

Τα συνηθέστερα συμπτώματα τα οποία εμφανίζουν οι ασθενείς με καρκίνο του πνεύμονα είναι: **1.** Βήχας (με ή χωρίς απόχρεμψη), **2.** Απώλεια σωματικού βάρους, **3.** Δύσπνοια-Θωρακικών άλγος (που επιδεινώνεται με την αναπνοή), **4.** Αιμόπτυση, **5.** Πυρετός ή δεκαημερή πυρετική κίνηση, **6.** Πληκτροδακτυλία. Κλινικό σημείο που οφείλεται σε παραμόρφωση των ονύχων, σαν εξογκωμένο άκρο μπαγκέτας (πλήκτρου) τυμπάνου, **7.** Βράγχος φωνής, **8.** Αίσθημα συριγμού στην αναπνοή, **9.** Αδυναμία, καταβολή, εύκολη κόπωση, **10.** Οίδημα (πρήξιμο) κεφαλής και τραχήλου, **11.** Δυσκολία στην κατάποση τροφής κ.α. Γίνεται αντιληπτό ότι η καθυστερημένη εμφάνιση συμπτωμάτων στη νεοπλασία του πνεύμονα προσδίδει ιδιαίτερη σημασία **στην ενημέρωση των πολιτών** για τη νόσο και την πρόληψή της. **Η διακοπή του καπνίσματος** αποτελεί την μείζονος σημασίας προληπτική ενέργεια για την καταπολέμηση της ασθένειας.

Υπάρχουν δύο κύριοι **ιστολογικοί τύποι** καρκίνου του πνεύμονα, οι οποίοι είναι: **Α) Ο Μικροκυτταρικός.** Ονομάζεται έτσι, εξαιτίας του μικρού μεγέθους και σχήματος των κυττάρων που τον αποτελούν, όπως φαίνονται στο μικροσκόπιο. Προέρχεται, κυρίως, από νευρικά και νευροενδοκρινικά κύτταρα. **Β) Ο Μη μικροκυτταρικός τύπος.** Προέρχεται, κυρίως, από επιθηλιακά κύτταρα, διαφόρων τύπων και προς τούτο διαχωρίζεται περαιτέρω σε άλλες ιστολογικές υποκατηγορίες (1. Πλακώδες καρκίνωμα, 2. Αδενοκαρκίνωμα, 3. Μεγαλοκυτταρικό καρκίνωμα, 4. Αδενοπλακώδες.)

Η ιστολογική αυτή διάκριση είναι κεφαλαιώδους σημασίας και **καθορίζει το είδος της θεραπείας** που θα ακολουθηθεί για τον ασθενή. Έτσι, η **χειρουργική επέμβαση** χρησιμοποιείται κατ' εξοχήν στην αντιμετώπιση του **μη μικροκυτταρικού** καρκίνου (και δύναται να συνοδευτεί από χημειοθεραπεία ή ακτινοθεραπεία). Αντιθέτως, στον **μικροκυτταρικό** τύπο η κύρια αντιμετώπιση είναι χρήση συγκεκριμένων χημειοθεραπευτικών θεραπειών.

Οι κύριες διαγνωστικές εξετάσεις που δύναται να χρησιμοποιήσει ο θεράπωντας ιατρός είναι οι εξής:

1. Ακτινογραφία θώρακος: Αποτελεί απλή, ασφαλή, ανώδυνη, μη επεμβατική, ανέξοδη και γρήγορη διαδικασία για την απεικόνιση του αναπνευστικού συστήματος. **2. Η Αξονική Τομογραφία** (και οι επιμέρους τεχνικές της). Η αξονική τομογραφία θώρακος παράγει λεπτομερείς εικόνες των πνευμόνων, του εγκεφάλου, του ήπατος, του παγκρέατος, των επινεφριδίων, των οστών και άλλων οργάνων. Εκτιμά την ύπαρξη και την έκταση των όγκων, φλεγμονών και άλλων μεταβολών των εσωτερικών οργάνων. **3. Η Μαγνητική Τομογραφία.** Στον καρκίνο του πνεύμονα χρησιμοποιείται, κυρίως, για να διερευνηθούν οι πιθανές μεταστάσεις σε μαλακούς ιστούς και όργανα. **4. Τομογραφία με εκπομπή ποζιτρονίων (PET-CT).** Χρησιμοποιείται συνήθως για την ανίχνευση όγκων και για τον προσδιορισμό της έκτασής τους καθώς και για τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της αντινεοπλασματικής θεραπείας μέσα από τον χαρακτηρισμό βιοχημικών αλλαγών του όγκου (π.χ μεταβολές του μεταβολισμού της γλυκόζης) και **5. Η Βρογχοσκόπηση.** Είναι επεμβατική μέθοδος, όπου μέσω του βρογχοσκοπίου ο πνευμονολόγος λαμβάνει εικόνα του εσωτερικού των οργάνων του αναπνευστικού συστήματος, ενώ ταυτόχρονα δύναται να λάβει υλικό (τεμαχίδια ιστού, έκπλυμα με κύτταρα κ.α) για την ιστολογική ταυτοποίηση του όγκου.

Αυτές τις τρεις εβδομάδες προσπαθήσαμε να προσεγγίσουμε τον καρκίνο του πνεύμονα με κύριο γνώμονα την ανάγκη για γνώση και πρόληψη. Η ανασφάλεια, ο φόβος, η άγνοια δεν προσδίδουν κανένα όφελος, σε οποιαδήποτε πτυχή της ζωής μας. Έτσι και στην ασθένεια του καρκίνου, η αποφυγή της συζήτησης του θέματος οδηγεί μαθηματικά στη διόγκωση του προβλήματος. Στο χέρι μας, λοιπόν, είναι η γνώση να νικήσει το φόβο!

* Η κα Ασημίνα Ζανιά-Τσιμάρρα είναι πνευμονολόγος-φυματολόγος. Σπούδασε στην Ιατρική του Πανεπιστημίου Πατρών και πραγματοποίησε την εξειδίκευσή της στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ρίου. Πλέον προσφέρει τις ιατρικές της υπηρεσίες σε ιδιωτικό επίπεδο.

Το πρόγραμμα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ.κ. Χρυσόστομου

Κυριακή 21 Απριλίου (ΚΥΡΙΑΚΗ Ε' ΝΗΣΤΕΙΩΝ)
7:30 π.μ. Θεία Λειτουργία εις τόν Ιερόν Ναόν Προφήτου Ηλίου Ανθουπόλεως

6:00 μ.μ. Κατανυκτικός Εσπερινός εις τόν Ιερόν Ναόν Αγίας Σοφίας Πατρών

Τετάρτη 24 Απριλίου 8.00 μ.μ. Εκδήλωσης εις το Συνεδριακόν Κέντρον Πανεπιστημίου Πατρών. Παρουσιάσεις Ορατορίου των Παθών από την Γυναικεία Βυζαντινή χορωδία «Πανύμνητος».

Σάββατο 27 Απριλίου 6.00 μ.μ. Εσπερινός εις τόν Ιερόν Ναόν Αγίας Παρασκευής Μιχίου.

Κυριακή των Βαΐων πρωί Θεία Λειτουργία εις τόν Ιερόν Ναόν Παναγίας Αλεξιώτισσης Πατρών.

Τα Εκπαιδευτήρια «Ελληνική Αναγέννηση» στο πλευρό των συνανθρώπων μας

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ - ΔΗΜΟΤΙΚΟ - ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Για το κοινωνικό φαρμακείο του Δήμου Πατρέων κάποιος συνάνθρωποί μας τα έχουν ανάγκη

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2013

Διεύθυνση: Ν. ΠΑΤΡΩΝ 2610 224 260
Τηλέφωνο: 2610 224 260
Φαξ: 2610 224 260
Email: info@ellinikianagennisi.gr

Τα Εκπαιδευτήρια «Ελληνική Αναγέννηση» εν όψει των Εορτών του Πάσχα, οργανώνουν μια ιδιαίτερη σχολική - φιλανθρωπική δράση.

Συλλέγουν λοιπόν φάρμακα που δε χρησιμοποιούνται και δεν έχουν λήξει, για το κοινωνικό φαρμακείο του Δήμου Πατρέων.

Η δράση γίνεται σε συνεργασία με την αντιδήμαρχο Εθελοντισμού κ. Μαρία Ανδρικοπούλου - Ρούβαλη.

Κάποιοι συνάνθρωποί μας τα έχουν ανάγκη.

Μετά το Πάσχα αρχίζουν οι εργασίες στην Παντάνασσα

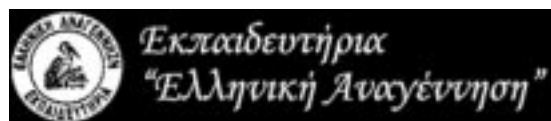
Μετά την ένταξη στο ΕΣΠΑ του έργου «Αποκατάσταση του Ναού της Παντανάσσης Πατρών», αρχίζουν οι εργασίες αμέσως μετά το Πάσχα.

Ήδη υπεγράφη η σύμβαση με τον ανάδοχο του έργου και προ ημερών επεσκέφθη τον Ναό κλιμάκιο από το Υπουργείο για τον συντονισμό των εργασιών.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος, συζήτησε επί μακρόν με τους υπευθύνους του έργου, και τους Μηχανικούς του Υπουργείου για τις περαιτέρω εργασίες, ενώ καθορίστηκαν οι λεπτομέρειες για την μεταφορά των κινητών πραγμάτων του Ναού, ώστε να πραγματοποιηθούν οι εσωτερικές εργασίες.

Επίσης ο Σεβασμιώτατος σε συνεργασία με τους Ιερείς του Ναού και το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο μίλησαν για όλα τα θέματα τα οποία πρέπει να αντιμετωπισθούν με την απαρχή και την συνέχεια των εργασιών.

Μετά το Πάσχα οι Ιερές Ακολουθίες θα τελούνται στο παρακείμενο παρεκκλήσιο της Παντανάσσης.

Για μια σύγχρονη παιδεία με ελληνορθόδοξη αγωγή

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2013-2014

Τα Εκπαιδευτήρια «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ» γνωστοποιούν στους ενδιαφερόμενους Γονείς και Κηδεμόνες ότι για το σχολικό έτος 2013-2014 δέχονται αιτήσεις εγγραφής νέων μαθητών/τριών στα τμήματα:

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ - (Προνήπια- Νήπια)
ΔΗΜΟΤΙΚΟ - Α' Τάξη
ΓΥΜΝΑΣΙΟ - Α' Τάξη
ΛΥΚΕΙΟ - Α' Τάξη.

Υπάρχουν θέσεις και στις ενδιάμεσες τάξεις. Πληροφορίες και κατάθεση αιτήσεων καθημερινώς στα γραφεία των σχολείων μας, Γηροκομείου 61- Πάτρα, τις ώρες 8.30 έως 14.00

Τηλέφωνα: Γραμματεία 2610-224.260
Νηπιαγωγείο: 2610-275.995, Δημοτικό: 2610-275.992, Γυμνάσιο: 2610-274.576, Λύκειο: 2610-641.946

Τα ετήσια δίδακτρα κατά τμήμα είναι:

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: 2.800 ευρώ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ: 3.200 ευρώ
ΓΥΜΝΑΣΙΟ & ΛΥΚΕΙΟ: 3.500 ευρώ

«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»
Ένα σχολείο με όραμα
E-mail: ell_anag@otenet.gr
www.ellinikianagennisi.gr

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΓΙΑΔΙΑΣ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΜΑΚΕΛΛΑΡΙΑΣ
ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ

Κάθε Κυριακή Θ. Λειτουργία 7.00 π.μ. - 10 π.μ.

Κάθε Παρασκευή χαιρετισμούς στην Υπεραγία Θεοτόκο ώρα 5.00 μ.μ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΥΛΟΓΑΥΠΤΑ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ

**ΠΕΡΙΚΛΗΣ
Γ. ΘΕΟΦΑΝΗΣ**

□ □ ΤΕΜΠΛΑ □ □ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΑ
□ □ ΘΡΟΝΟΙ □ □ ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ
□ □ ΑΜΒΩΝΕΣ □ □ ΚΑΡΕΚΛΕΣ
□ □ ΠΑΓΚΑΡΙΑ □ □ ΣΤΑΣΙΔΙΑ

Αλεξ. Υψηλάντου 106
& Αγ. Νικολάου - Πάτρα
Τηλ.: 2610 278.829
- Κιν.: 6944 766.005

**ΛΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ
ΟΙΚΟΣ (από το 1928)
"ΤΖΕΛΑΤΗ"**
ΒΙΔΗ ΘΕΙΑΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ - ΔΩΡΑ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΕΛΑΤΗΣ

Έκθεση
Αγιογραφίας,
γκραβούρες
αυθεντικές

ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 29Α - ΠΑΤΡΑ
ΤΗΛ.: 2610/272.692,
ΟΙΚΙΑΣ: 2610/329.930